

Marika Laivola

TUNNUSLUKUANALYYSI CASE-YRITYKSELLE

Liiketalouden koulutusohjelma

2019

TUNNUSLUKUANALYYSI CASE-YRITYKSELLE

Laivola, Marika
Satakunnan ammattikorkeakoulu
Liiketalouden koulutusohjelma
Toukokuu 2019
Sivumäärä: 50
Liitteitä: 4

Asiasanat: tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, kannattavuus

Opinnäytetyön tutkimuksen kohteena oli case-yrityksen taloudellinen tilan analysointi. Tutkimuksen tavoitteena oli saada kuva siitä, millainen on yrityksen taloudellinen tilanne ja miten yrityksen taloudellinen tilanne on vertailuvuosina kehittynyt. Yrityksen taloudellisen tilanteen kehittymistä tutkittiin vuosien 2014 – 2018 ajalta. Tavoitteen oli myös selvittää, millainen on yrityksen taloudellinen tilanne verrattuna toimialaan.

Ennen yrityksen taloudellisen tilanteeseen tutustumista perehdyttiin tilinpäätöksen sisältöön ja erilaisiin tilinpäätöksen analysoinnin menetelmiin. Menetelmistä keskityttiin syvemmin ainoastaan tunnuslukuanalysointiin. Teoria osuudessa käytiin läpi yleisempiä tunnuslukuja, joilla analysoidaan yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta sekä maksuvalmiutta.

Tutkimuksessa perehdyttiin yrityksen tilinpäätöksiin ja virallisista tuloslaskelmista ja taseista tehtiin oikaistut versiot. Tilinpäätöstietojen oikaisujen jälkeen laskettiin yrityksen kannattavuuden, vakavaraisuuden sekä maksuvalmiuden tunnuslukuja. Yrityksen taloudellisen tilanteen kehittymistä arvioitiin valittujen tunnuslukujen avulla. Yrityksen tunnuslukuja verrattiin myös toimialan mediaaneihin.

Tutkimuksen tuloksena päädyttiin toteamaan, että yrityksen toiminta on hyvin vakaalla pohjalla. Yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus ja maksukyky on huomattavasti parempi kuin keskimääräisesti toimialalla yleensä. Yrityksen ravintolaliiketoiminta on ollut vakaata ja jopa hieman nousujohteista. Suurimpia vaihteluita yrityksen liiketoimintaan on tuonut muut toiminnot kuin itse ravintolatoiminnan muutokset.

FINANCIAL KEY RATIO ANALYSIS FOR CASE COMPANY

Laivola, Marika

Satakunnan ammattikorkeakoulu, Satakunta University of Applied Sciences

Degree Programme in Business and Administration

May 2019

Number of pages: 50

Appendices: 4

Keywords: financial statement, analysis of financial statement, profitability

The subject of this thesis was to analyze the financial situation of case company. Target of this thesis was to get a full picture about the company's financial situation and how it has been changing during the comparison years. The research for developing of financial situation focused on the years 2014 – 2018. Target was also to solve how is company's financial situation comparing to the line of business.

Before getting to know the financial situation of the company, the contents of financial statements and different methods to analyzing the financial situation were studied. For the methods, the main focus was on business indicator analysis. In the theory section the most popular key figures for analyzing company's profitability, solvency and liquidity were introduced.

Executing the research started with getting familiar for the company's financial statements and rectification version of the company's lost and profit accounts and balance sheets were made. After rectifications the financial statements, the key figures for the company's profitability, solvency and liquidity were calculated. The development of the company's financial situation was analyzed using selected key figures. Company's key figures were also compared to the medians of the line of business.

As a result of the research was that the company's operations are very stable. The Company's profitability, solvency and liquidity are considerably better than the medians of the line of business. The company's restaurant business has been stable, but the direction has been slightly upward. Major fluctuations in the company's business have been brought about by other activities than changes in the restaurant business itself.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	5
2	TUTKIMUS TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS.....	6
2.1	Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet.....	6
2.2	Käsitteellinen viitekehys.....	7
3	TILINPÄÄTÖS.....	8
3.1	Tilinpäätöksen tarkoitus ja sisältö.....	8
3.2	Tuloslaskelma.....	10
3.3	Tase.....	11
3.4	Rahoituslaskelma.....	12
3.5	Liitetiedot ja toimintakertomus.....	12
4	TILINPÄÄTÖKSEN ANALYSOINTI.....	13
4.1	Tilinpäätösanalysoinnin tarkoitus.....	13
4.2	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät.....	14
4.3	Analyysimenetelmät.....	16
4.4	Tilinpäätösanalyysin haasteet.....	16
4.5	Tilinpäätöksen oikaisu.....	17
5	TUNNUSLUVUT.....	24
5.1	Tunnuslukuanalyysi.....	24
5.2	Kannattavuus.....	24
5.3	Vakavaraisuus.....	28
5.4	Maksuvalmius.....	30
6	TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN.....	31
6.1	Kohdeyritys ja toimiala.....	31
6.2	Tutkimusmenetelmät.....	32
6.3	Tutkimuksen luotettavuus.....	34
7	TALOUDELLISEN TILAN ANALYSOINTI.....	35
7.1	Tilinpäätöksen oikaisu.....	35
7.2	Liiketoiminta.....	39
7.3	Kannattavuus.....	40
7.4	Vakavaraisuus.....	43
7.5	Maksuvalmius.....	44
7.6	Johtopäätökset.....	46
8	YHTEENVETO.....	47
	LÄHTEET.....	49
	LIITTEET	

1 JOHDANTO

Tutkimus on tehty opinnäytetyönä Satakunnan ammattikorkeakoululle. Tutkimuksessa tarkastellaan tilinpäätöksen tunnuslukujen avulla case-yrityksen tämän hetken taloudellista tilannetta sekä taloudellisen tilanteen muutoksia vuosien 2014-2018 välillä. Tarkastelua tehdään kannattavuuden, maksuvalmiuden sekä vakavaraisuuden tunnuslukujen avulla. Yrityksen tunnuslukuja vertaillaan myös toimialan vastaaviin lukuihin. Tutkimusaihe on valikoitunut tekijän omasta kiinnostuksesta aiheeseen.

Tunnusluvut saattavat monelle olla vain lukuja tilinpäätöksessä ja niiden ymmärtämisessä olisi parannettavaa. Tunnuslukujen todellinen merkitys saattaa useasti jäädä epäselväksi, joten on tärkeää käsitellä, mistä luvut muodostuvat ja mitä niistä on pääteltävissä. Tunnuslukujen avulla yrityksen taloudellinen tilanne saadaan paremmin esille. Saadaan esimerkiksi vastauksia siihen, miten liikevaihdon nousu vaikuttaa yrityksen käyttökatteeseen.

Opinnäytetyö alkaa tutkimuksen tarkoituksen, tavoitteen ja viitekehyksen esittelyllä. Työn teoriaosuus on jaoteltu kolmeen osa-alueeseen. Ensimmäisenä lukija perehdytetään tilinpäätöksen perusteisiin. Luvussa on kerrottu, mikä on tilinpäätöksen tarkoitus ja mitä kaikkea tilinpäätös pitää sisällään. Teorian toisena osana käsitellään tilinpäätösanalyysia. Luvussa käydään läpi tilinpäätösanalyysien käyttötarkoituksia sekä analysointimenetelmiä. Esille tuodaan myös toimintaohjeet tilinpäätöksen oikaisua varten. Viimeisenä teoria osassa käsitellään kannattavuuden, maksuvalmiuden sekä vakavaraisuuden tunnuslukuja. Tunnusluvuista käsitellään ainoastaan ne, jotka ovat oleellisia case-yrityksen tunnuslukuanalysointiin.

Toiminnallisessa osassa esitellään case-yritys ja perehdytetään lukija yrityksen toimialaan sekä avataan tutkimuksen toteutusta. Luvussa 7 käsitellään tutkimustuloksia, esitetään tilinpäätöstiedoista lasketut tunnusluvut sekä vastaavien tunnuslukujen toimialatiedot. Tämän jälkeen tuodaan esille johtopäätökset liittyen case-yrityksen taloudelliseen tilaan, jonka jälkeen esitetään vielä yhteenveto opinnäytetyöstä.

2 TUTKIMUS TARKOITUS, TAVOITTEET JA VIITEKEHYS

2.1 Tutkimuksen tarkoitus ja tavoitteet

Tutkimuksen tarkoituksena on analysoida case-yrityksen taloudellista tilannetta sekä muutoksia vuosien 2014 – 2018 välillä. Tarkoituksena on perehtyä yrityksen tilinpäätöksiin ja niiden antamien tietojen perusteella analysoida yrityksen taloudellisen tilan kehitystä vertailuvuosina. Vertailun lisäksi todennetaan, millainen on yrityksen taloudellinen tilanne vuoden 2018 tilinpäätöstietoihin perustuen. Tilinpäätöksen analysoinnin menetelmänä hyödynnetään perinteisen tilinpäätösanalyysin tunnuslukuanalyysia. Tunnuslukuanalysoinnin työkaluina käytetään kannattavuuden, vakavaraisuuden sekä maksuvalmiuden tunnuslukuja. Tutkimuksen tarkoituksena on kokonaiskuvan täydentämiseksi verrata yrityksen tunnuslukuja myös toimialan mediaaneihin. Toimialana tutkimuksessa on TOL 56101 Ravintolat. Tutkimuksen tavoitteena on tunnuslukujen avulla luoda case-yritykselle selkeä kokonaiskuvan sen taloudellisesta tilanteesta. Tavoitteena on myös antaa yritykselle tietoa toimialan taloudellisesta tilanteesta tunnuslukujen mediaanien avulla. Toimialavertailulla saadaan hahmotettua case-yritykselle kuva siitä, millainen on heidän taloudellinen tilanteensa verrattuna toimialaan.

Tutkimusongelma:

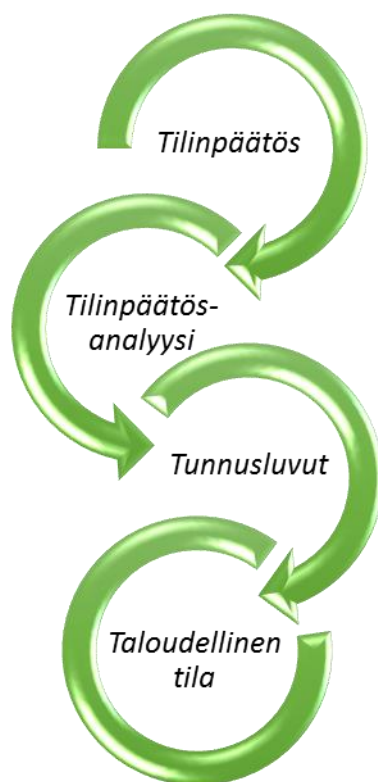
- Millainen on yrityksen taloudellinen tilanne?

Tutkimuksen alaongelmat:

- Mitkä ovat keinot yrityksen tilinpäätöksen analysointiin?
- Millä tunnusluvuilla arvioidaan yrityksen kannattavuutta, vakavaraisuutta sekä maksuvalmiutta?
- Miten yrityksen taloudellinen tilanne on kehittynyt vertailuvuosina?
- Millainen on yrityksen taloudellinen tilanne toimialaansa nähden?

2.2 Käsitteellinen viitekehys

Kuviossa 1 esitellään tutkimuksen käsitteellinen viitekehys. Viitekehys on rakennettu kuvaamaan aihetta teoriaosaa mukaillen. Tavoitteena on antaa selkeä kuva tutkimuksen aiheesta sekä työn rakenteesta.

Kuvio 1. Käsitteellinen viitekehys

Tilinpäätöstiedot ovat perustana, kun halutaan tietää yrityksen taloudellisesta tilanteesta. Tilinpäätöksen antamien tietojen perusteella suoritetaan tilinpäätösanalyysia yrityksen toiminnasta. Tilinpäätösanalyysia voidaan suorittaa erilaisilla metodeilla. Tässä tutkimuksessa analysoidaan yrityksen taloudellista tilaa tunnuslukujen avulla. Tunnusluvut pitävät sisällään kannattavuuden, maksuvalmiuden sekä vakavaraisuuden tunnuslukuja. Näiden tunnuslukujen perusteella arvioidaan, millainen on yrityksen taloudellinen tilanne.

3 TILINPÄÄTÖS

3.1 Tilinpäätöksen tarkoitus ja sisältö

Suomessa on käytössä niin kutsuttu laaja kirjanpitovelvollisuus. Kaikki, jotka harjoittavat liike- ja ammattitoimintaa, ovat velvollisia pitämään kirjaa toiminnastaan. (Rekola-Nieminen 2016, 20; Salmi 2015, 23.) Lainsäädäntö määrittelee, mitä kirjanpitoon merkittävillä liiketapahtumilla tarkoitetaan ja miten kirjaukset kirjanpitoon tehdään (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 19). Kirjanpidon ja tilinpäätöksen laatiminen perustuu niin teknillisesti kuin sisällöllisestikin hyvään kirjanpitotapaan. Hyvää kirjanpitotapaa noudattaen syntyy tilinpäätös, joka antaa lukijalle oikean ja riittävän kuvan toiminnan tuloksellisuudesta ja vakavaraisuudesta. Hyvän kirjanpitotavan kivijalkana on kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevien lakien ja säännösten hyvä tuntemus. (Rekola-Nieminen 2016, 28.)

Tilinpäätös on tilikauden liiketapahtumista laadittu yhteenveto, joka kertoo yrityksen rahoitusasemasta sekä tilikauden tuloksesta tilinpäätöspäivänä (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 25, 37). Tilinpäätöksen laadintaa ja esitystapaa säätelevät kirjanpitolaki (KPL), kirjanpitoasetus (KPA), pien- ja mikroyrityasetus (PMA) sekä kirjanpitolautakunnan (KILA) yleisohje (Niskanen & Niskanen 2003, 27; Rekola-Nieminen 2016, 29).

Yrityksen tilikausi on pääasiassa 12 kuukautta. Aloittavan tai lopettavan yrityksen tilikausi voi olla lyhyempi tai pidempi, mutta ei kuitenkaan yli 18 kuukautta. Tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa rajoitukset ovat samat. Ammatin- tai liikkeenharjoittajan tilikausi on kalenterivuosi, ellei tämä tee kahdenkertaista kirjanpitoa. Kirjanpitolaki antaa kahdenkertaista kirjanpitoa pitävälle kirjanpitovelvolliselle oikeuden valita tilikauden päättymisajankohdan. (Rekola-Nieminen 2016, 32.)

Tilinpäätöksen tarkoitus on antaa oikea ja riittävä kuva yrityksen tuloksesta ja taloudellisesta asemasta (Salmi 2015, 26). Oikean ja riittävän kuvan laatimisessa on noudatettava kirjanpitolaissa säädettyjä yleisiä tilinpäätösperiaatteita (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 44).

Yleiset tilinpäätösperiaatteet ovat seuraavanlaiset:

- jatkuvuuden periaate; arvostusratkaisut tehdään sen mukaan, että yritystoiminnan oletetaan jatkuvan.
- johdonmukaisuuden periaate; kerran valittuja menettelytapoja tulee noudattaa vuodesta toiseen.
- sisältöpainotteisuuden periaate; kirjaukset tehdään tapahtumaan todelliseen luonteeseen perustuen.
- varovaisuuden periaate; kirjanpitovelvollisesta on annettava todellisuuden mukainen kuva, tulot arvioidaan varovaisesti ja menot pessimistisesti. Omaisuutta ei saa arvostaa liian suureksi.
- tasejatkuvuuden periaate; tilikauden tilinavaus perustuu päättyneen tilikauden päätöstaseeseen.
- suoriteperuste; tuotoiksi ja kuluiksi otetaan tulot ja menot, joiden suoritusajat kohdistuvat tilikaudelle.
- erillisarvostamisen periaate ja netotuskielto; jokainen hyödyke arvostetaan erillään muista samanlaatuisista. Toisen omaisuusesineen tai hyödykkeen arvonnousu ei saa kompensoida toisen arvonnousua.

(Rekola-Nieminen 2016, 86-96; Salmi 2015, 27-28.)

Tilinpäätös pitää sisällään neljä osaa. Tuloksen muodostumista kuvaavan tuloslaskelman, tilinpäätöspäivän taloudellista asemaa kuvaavan taseen, varojen käyttöä selvittävän rahoituslaskelman sekä tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman liitetiedot. Jokaisesta tuloslaskelman, taseen ja rahoituslaskelman erästä on esitettävä vertailutieto edelliseltä tilikaudelta. (Kirjanpitolaki 1304/2004, 3 luku 1 §; Ihantola & Leppänen 2018, 154.) Rahoituslaskelman ovat velvollisia esittämään ainoastaan suuryritykset sekä yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt (Kirjanpitolaki 1304/2004, 3 luku 1 §). Tilinpäätökseen liitettävä toimintakertomus edellytetään julkisilta osakeyhtiöltä, yksityisiltä osakeyhtiöiltä ja osuuskunnilta lukuun ottamatta mikro- ja pienyrityksiltä sekä yleisen edun kannalta merkittäviltä yhteisöiltä. (Ihantola & Leppänen 2018, 194; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 43.)

Suuryrityksiä ovat kirjanpitovelvolliset, joiden raja-arvoista ylittyy tilinpäätöspäivänä vähintään kaksi:

- taseen loppusumma 20 000 000 euroa
- liikevaihto 40 000 0000 euroa
- tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 250 henkilöä.

Pienyrityksiä ovat kirjanpitovelvolliset, joiden raja-arvoista ylittyy tilinpäätöspäivänä enintään yksi:

- taseen loppusumma 6 000 000 euroa
- liikevaihto 12 000 000 euroa
- tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.

Mikroyrityksiä ovat kirjanpitovelvolliset, joiden raja-arvoista ylittyy tilinpäätöspäivänä enintään yksi:

- taseen loppusumma 350 000 euroa
- liikevaihto 700 000 euroa
- tilikauden aikana palveluksessa keskimäärin 10 henkilöä.

(Leppiniemi & Kykkänen 2015, 42-43.)

3.2 Tuloslaskelma

Jokaiselta tilikaudelta on laadittava tuloslaskelma, joka antaa kuvan siitä, mikä on yrityksen tilikauden tulos ja miten tulos on muodostunut. Tuloslaskelma esitetään kirjanpitoasetusta (KPA) sekä pien- ja mikroyrityasetusta (PMA) noudattaen. (Kaisanlahti, Leppiniemi, & Leppiniemi 2017, 42.) Asetukset esittävät kaksi liikekaavaa tuloslaskelman esittämiseen, kululajikohtaisen sekä toimintokohtaisen tuloslaskelmakaavan. Kululajikohtaisessa tuloslaskelmassa tilikauden kulut vähennetään tuotoista säädettyssä kululajien mukaisessa järjestyksessä. Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa vähennys taas suoritetaan toimintokohtaisesti aloittaen erällä, jolla on välittömin yhteys yrityksen tuottamiin hyödykkeisiin eli hankinnan ja valmistuksen kuluista. Kululajikohtainen kaava on huomattavasti yleisemmin noudatettu kaava tuloslaskelman esittämiseen. Eroavaisuudet kululajikohtaisessa ja toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa esiintyvät liikevaihdon sekä liikevoiton välissä. (Niskanen & Niskanen 2003, 28-38.)

Liikevoitto on liiketoiminnan kannattavuuden perusrivi ja sillä on tärkeä merkitys kannattavuuden analysoinnissa. Liikevaihdosta on vähennetty kaikki liiketoiminnan ylläpitämisen ja kehittämisen kulut. (Salmi 2015, 55.) Tuloslaskelman esitystapa on täysin kirjanpitovelvollisen valittavissa, mutta valittua menetelmää tulee noudattaa tilikaudesta toiseen, jotta jatkuvuuden periaate säilyy. (Niskanen & Niskanen 2003, 38; Kaisanlahti ym. 2017, 42.)

3.3 Tase

Taseen tarkoituksena on esittää yrityksen tilinpäätöspäivän rahoitusrakennetta eli varallisuuden arvoa ja miten varallisuus on rahoitettu. Kirjanpitoasetus (KPA) sekä pienten ja mikroyrityksasetus (PMA) ovat määrittäneet kaavat myös taseen esittämiseen. (Kaisanlahti ym. 2017, 38.) Yrityksen tase jaotellaan kahteen osaan, vastaavaa-puoli sekä vastattavaa-puoli. Vastaava-puolella esitetään yrityksen omaisuus siinä järjestyksessä, kuinka kauan sen on tarkoitus tuottaa yritykselle tuloja. Pitkäaikaisen omaisuuden eli pysyvien vastaavien, katsotaan tuottavan yritykselle tuloja useamman kuin yhden tilikauden verran. Yrityksen pysyviin vastaaviin jaotellaan esimerkiksi kehittämismenot, maa-alueet, koneet ja kalusto sekä sijoitukset. Lyhytaikaisen omaisuuden eli vaihtuvien vastaavien tulo-odotukset ovat yhden tilikauden verran. Vaihtuviin vastaaviin kuuluu esimerkiksi varastot, saamiset sekä pankkitileillä olevat varat. (Salmi 2015, 36-38; Niskanen & Niskanen 2003, 39-46.)

Taseen vastattavaa-puolelta selviää, mikä on yrityksen omistajien sijoittama osakepääoma ja minkä verran edellisten tilikausien voittoa on sijoitettu yritykseen. Vastattavaa-puoli kertoo myös yrityksen vieraan pääoman määrän, minkä verran yrityksellä on lainaa rahoituslaitoksilta sekä esimerkiksi ostovelkojen määrän. Yrityksen vieras pääoma jaotellaan lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Lyhytaikainen velka eräännyy maksettavaksi yhden vuoden sisällä, kun taas pitkäaikainen velka tai sen osa eräännyy maksettavaksi yhtä vuotta pidemmän ajan kuluttua. (Kaisanlahti ym. 2017, 46-52; Salmi 2015, 39.)

3.4 Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelma antaa selvityksen yrityksen varojen hankinnasta sekä niiden käytöstä tilikauden aikana. Laskelman tarkoituksena on käsitellä liiketapahtumat maksuperusteisesti eli siihen huomioidaan ainoastaan yrityksen rahavaroihin vaikuttavat liiketapahtumat. Rahoituslaskelman perusteella vertailu yritysten välillä on useasti informatiivisempi kuin vertailu pelkästään tuloksen ja taseen pohjalta. Rahoituslaskelman perusteena on ainoastaan rahan saanti ja rahan maksu, joten arvostus- ja jaksotusratkaisut eivät vaikuta sen laatimisessa. Rahoituslaskelma voidaan laatia suorana rahoituslaskelmana, jolloin yrityksen liiketoiminnan rahavirtojen erät esitetään bruttoperusteisesti mutta maksuperusteiseksi oikaistuna. Toisena vaihtoehtona on rahavirtojen esittäminen nettoperusteisesti eli epäsuorana rahoituslaskelmana Rahoituslaskelmassa oikaistaan tuloslaskelman tuotot ja kulut maksuperusteiseksi. (Ihantola & Leppänen 2018, 176; Kaisanlahti ym. 2017, 44; Kallunki 2014, 47.)

Rahoituslaskelman sisällöstä säädetään kirjanpitoasetuksessa seuraavanlaisesti. ”Rahoituslaskelmasta on ilmentävä liiketoiminnan rahavirta, joka osoittaa, missä määrin kirjanpitovelvollinen on pystynyt tilikauden aikana liiketoimintansa avulla tuottamaan rahavaroja toimintaedellytysten säilyttämiseen, tuoton maksamiseen oman pääoman sijoittajille, uusien investointien tekemiseen ja lainojen takaisinmaksuun ulkopuolisiin rahoituslähteisiin turvautumatta. Investointien rahavirrat, jotka osoittavat sen rahavirtojen käytön, jonka kirjanpitovelvollinen on toteuttanut tulevan rahavirran kerryttämiseksi pitkällä aikavälillä. Rahoituksen rahavirrat, jotka osoittavat oman pääoman ja vieraan pääoman muutokset tilikauden aikana.”

(Kirjanpitoasetus 1339/1997, 2 luku 1 §.)

3.5 Liitetiedot ja toimintakertomus

Liitetiedot ovat osa tilinpäätöstä ja niiden tarkoituksena on selventää ja täydentää taseen, tuloslaskelman sekä rahoituslaskelman tietoja (Kaisanlahti ym. 2017, 44). Liitetiedot tulee esittää, jotta tilinpäätös kertoo oikean ja riittävän kuvan yrityksen toiminnasta. Tiedoissa tulee esittää esimerkiksi käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät, henkilöstöä koskevat tiedot, sekä yleisesti tuotava esiin tilinpäätöksen

laadintaperiaatteita. Liitetietojen esittämisestä säädetään kirjanpitolaissa sekä kirjanpitoasetuksissa (KPA sekä PMA). (Salmi 2015, 84.)

Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus, jos kirjanpitovelvollinen on julkinen osakeyhtiö, yleisen edun kannalta merkittävä yhteisö tai yksityinen osakeyhtiö, joka ei ole pien- tai mikroyritys (Kirjanpitolaki 1304/2004 3 luku 1 §). Toimintakertomus ei ole osa tilinpäätöstä, mutta sen laatimiseen ja julkistamiseen pätevät samankaltaiset vaatimukset kuin tilinpäätökseen (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 43). Toimintakertomuksessa kerrotaan olennaisista tapahtumista tilikauden aikana sekä sen jälkeen, arvioidaan tulevaa kehitystä sekä laaditaan selvitys tutkimus- ja kehitystoiminnan laajuudesta. Tarkoituksena on kuvata yrityksen toiminnan kehittymistä ja tuloksellisuutta, taloudellista tilannetta sekä yrityksen riskejä ja epävarmuustekijöitä. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 43; Kaisanlahti ym 2017, 45.) Olennaisia toimintakertomuksessa esille tuotavia tapahtumia ovat esimerkiksi investoinnit, yrityskaupat, vahingot, tappiot sekä henkilövaihdokset. Kirjanpitolautakunnan mukaan toimintakertomuksen tulee suunnata tulevaisuuteen ja sen tulee johdonmukaisesti käsitellä vastaavia seikkoja kuin edellisen toimintakertomuksen. (Ihantola & Leppänen 2018, 194.)

4 TILINPÄÄTÖKSEN ANALYSOINTI

4.1 Tilinpäätösanalysoinnin tarkoitus

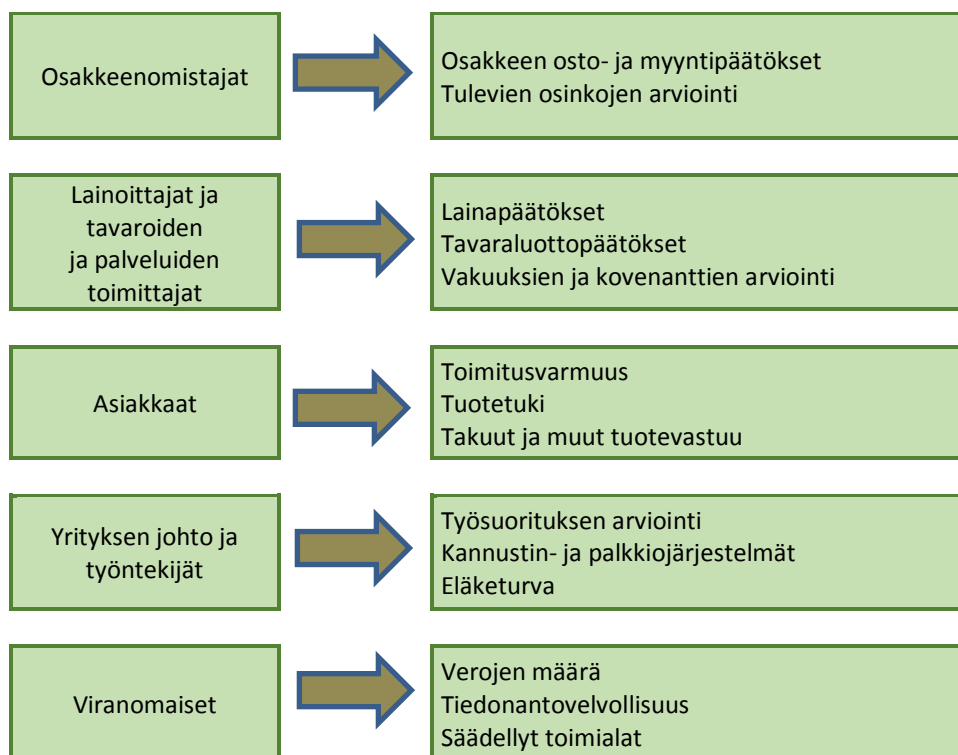
Yrityksen taloudellista tilannetta ja sen taloudellisia toimintaedellytyksiä tutkitaan pääasiassa yrityksen tilinpäätöksestä ja sen liitetiedoista. Taloudellisen tilanteen tulokinnan helpottamiseksi, tilinpäätösanalyysin tarkoituksena on koota yrityksen tilinpäätöstiedoista olennaisimmat asiat ja rakentaa näistä yksinkertaistettu kokonaiskuva taloudellisesta tilanteesta. (Salmi 2015, 121, 132.) Joissakin tilanteissa yrityksen taloudellisesta tilanteesta tarvittavan tiedon tulee olla yksityiskohtaisempaa, minkä vuoksi myös on tarpeellista laatia tilinpäätösanalyysija. Tilinpäätösanalyysin avulla on mahdollisuus selvittää jokin yksittäinen asia yrityksen toiminnasta kuten esimerkiksi toiminnan laajuus, kannattavuus tai rahoituksellinen tasapaino. (Kaisanlahti ym 2017, 57; Salmi 2015, 124.) Tilinpäätöksen lukijoilla ja analyysoijilla on hyvin monen laatuista

tarpeita, tarkoituksia ja lähtökohtia yrityksen talouden tutkimiseen ja analysoimiseen (Salmi 2015, 123).

Tilinpäätöstiedot ovat tarpeellisia yrityksen sidosryhmille, sillä niiden avulla ne voivat arvioida yrityksen tulevaa menestymistä (Kallunki, 2014, 14). Tilinpäätösanalyysin avulla voi helposti arvioida yrityksen kannattavuutta, kasvua ja liiketoiminnan riskejä. Yrityksen toimintaa verrataan toisiin yrityksiin ja yrityksen asettamiin tavoitteisiin sekä yrityksen toimintaa verrataan sen eri toimintavuosien välillä. Näitä tietoja tarvitaan myös monissa yrityksen päätöksentekotilanteissa. (Kallunki 2014, 12-13.)

4.2 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Yrityksen kaikki sidosryhmät ovat kiinnostuneita tilinpäätösanalyysin tiedoista. Sidosryhmät tarvitsevat tietoja päätöksentekonsa tueksi, mutta heillä on erilaiset mielenkiinnon kohteet tietojen suhteen. (Kallunki 2014, 15.) Kuviossa 2 esitellään tyypillisiä tilinpäätösanalyysin käyttäjiä.

Kuvio 2. Yrityksen sidosryhmät ja tilinpäätösanalyysin käyttökohteet (Kallunki 2014, 19).

Osakkeenomistajat, jotka ovat sijoittaneet yritykseen sekä muut sijoittajat, mahdolliset tulevat osakkeenomistajat, ovat kiinnostuneita yrityksen tilinpäätösanalyysistä. Sijoitukselleen osakesijoittaja saa tuottoa osinkoina ja tuotto määräytyy yrityksen kannattavuuden mukaan. Tilinpäätöstiedot ovat tärkeitä, kun sijoittaja tekee osakkeiden osto- ja myyntipäätöstä. (Niskanen & Niskanen 2003, 13; Kallunki 2014, 15-18.)

Lainoittajat ja tavarantoimittajat ovat myös keskeinen tilinpäätösanalyysia tarvitseva sidosryhmä. Lainoittajat myöntävät yritykselle pitkäaikaista lainaa, kun taas tavarantoimittajat toimittavat esimerkiksi raaka-aineita, tavaroita ja palveluita. Sekä lainoittajilla että tavarantoimittajilla on velkasitoumuksiin perustuvat vaateet yritystä kohtaan, he ovat yrityksen velkojia. Velkojat ovat kiinnostuneita yrityksen maksukyvyistä, siitä että pystyykö yritys maksamaan maksunsa ajallaan. (Niskanen & Niskanen 2003, 16; Kallunki 2014, 16.)

Yrityksen asiakkaille on tärkeää saada tietoa yrityksen toimitusvarmuudesta sekä tuotteen tuesta ja takuusta. Asiakas on kiinnostunut yrityksen taloudellisesta suorituskyvystä varsinkin silloin, kun on kyseessä suuri ja pitkäkestoinen hankinta. (Niskanen & Niskanen 2003, 13; Kallunki 2014, 17.)

Yrityksen ylin johto käyttää tilinpäätöstietoja yrityksen tuloksen arvioinnin välineenä. Yritysjohdo tekee päivittäiseen liiketoimintaansa liittyviä päätöksiä informaatioon perustuen. Henkilökunta on kiinnostunut yrityksen taloudellisesti tilanteesta työpaikan säilyvyyden näkökulmasta. Tilinpäätöstiedoista selviää myös yrityksen tulos, jonka mukaan voidaan määrittää työntekijöille myönnettävien palkkioiden määrän. (Niskanen & Niskanen 2003, 14-15; Kallunki 2014, 18.)

Yksi keskeisin käyttäjäryhmä on viranomaiset. Viranomaistahoista kiinnostuneita yrityksen tilinpäätöstiedoista on varsinkin verottaja. Tilinpäätöstietojen perusteella määräytyy yrityksen verotettava tulo. Yritys saattaa toimia hyvinkin säädellyllä toimialalla, jolloin alan yhtiöiden tilinpäätöstietojen mukaan tehdään toimialaan liittyviä hinnoitteluja tai muita päätöksiä. (Kallunki, 2014, 18.)

4.3 Analyysimenetelmät

Tilinpäätösanalyysija voidaan tehdä monin eri tavoin. Tavallisimpia analyysija ovat:

- toimiala-analyysi
- yritysanalyysi
- perinteinen tilinpäätösanalyysi
 - prosenttilukumuotoinen tilinpäätös
 - trendianalyysi
 - tunnuslukuanalyysi
 - kassavirta-analyysi
- sijoitusanalyysi

Toimiala-analyysissa arvioidaan koko toimialan menestystä ja toimintaedellytyksiä. Analyysin avulla voidaan suhteuttaa yrityksen toiminta oman toimialansa tilanteeseen. Yritysanalyysi on analyysista syvällisin ja sen tarkoituksena on analysoida yrityksen koko toimintaa ja pyrkiä selvittämään yrityksen taloudelliseen menestymiseen liittyvät syyt, kuten kilpailuaseman sekä toimintaympäristön. Perinteinen tilinpäätösanalyysi on yksittäisen yrityksen toimintaan kohdistuva analyysimuoto. Prosenttilukumuotoisessa tilinpäätöksessä tilinpäätös erät esitetään prosentteina liikevaihdosta tai taseen loppusummasta. Trendianalyysissa tarkastellaan prosenttilukumuotoisia tilinpäätöksiä useammilta peräkkäisiltä vuosilta. Tunnuslukuanalyysissa taas lasketaan tuloslaskelman ja taseen eristä koottuja tunnuslukuja, jotka kuvaavat esimerkiksi kannattavuutta, rahoitusrakennetta sekä maksuvalmiutta. Kassavirta-analyysissa laaditut laskelmat kuvaavat yrityksen rahaliikennettä. Sijoitusanalyysija laaditaan antamaan ulkopuolisille pääomasijoittajille oleellisia tietoja yrityksen pääomarakenteesta. (Niskanen & Niskanen 2003, 9-12, 19-20; Salmi 2015, 124) Tiedon tarve ja toiminnan analysoimisen laajuus vaikuttaa menettelytavan valintaan (Salmi 2015, 124).

4.4 Tilinpäätösanalyysin haasteet

Vaikkakin tilinpäätösanalyysi tarjoaa hyvän keinon yrityksen taloudellisen tilan arviointiin, on kuitenkin hyvä tiedostaa, että tietojen tulkitsemisessa on myös haasteensa (Accounting Tools www-sivut 2019). Tilinpäätöstietoja tutkittaessa on syytä kiinnittää

huomiota siihen, että vaikka tilinpäätökset ovatkin pitkälle standardisoitu, on laatijalla useissa kohdissa erilaisia vaihtoehtoja tietojen esittämiseen. Tästä syystä kaikki tilinpäätökset eivät ole laadittu täysin samalla kaavalla. Tämä saattaakin johtaa virheellisiin johtopäätöksiin yritysten keskinäisessä vertailussa. Tilinpäätäjien arvostusta- ja jaksotusta koskevat toimintatavat saattavat tuottaa hyvinkin paljon toisistaan poikkeavia ratkaisuja ja tuloksia. Tilinpäätäjällä on myös laskennan keinoja apuna käyttäen mahdollisuus parantaa tai myöskin heikentää yrityksen tulosta. (Accounting Tools www-sivut 2019; Salmi 2015, 133, 142; Kaisanlahti ym. 2017, 50, 59.) Myöskin eri toimialoilla toimivien yritysten tilinpäätösten rakenne on hyvin erilainen, joten vertailu ei aina anna oikeaa kuvaa toiminnasta (Kaisanlahti ym. 2017, 47).

Haastetta analysointiin tuo myös se, että tilinpäätös perustuu ainoastaan yrityksen liiketapahtumiin. Tällöin analyysin ulkopuolella jää yrityksen toiminnallinen osa. Tärkeää kuitenkin yrityksen analysoinnissa on myös yrityksen henkinen pääoma, tuotemerkkien sekä patenttien arvot, tulevaisuuden näkymät sekä esimerkiksi tilauskanta. (Accounting Tools www-sivut 2019; Salmi 2015, 142.)

4.5 Tilinpäätöksen oikaisu

Tilinpäätösanalyysia varten on kehitetty oikaisu menetelmiä, joiden avulla yrityksen erilaisia laskentamenetelmiä voidaan oikaista ja näin ollen tilinpäätöstiedot ovat paremmin vertailtavissa (Niskanen & Niskanen 2003, 59). Tilinpäätöksen analysoijan tulee mahdollisesti tehdä korjauksia virallisiin taseisiin ja tuloslaskelmiin. Harkinnan alaiseksi tulevat esimerkiksi yrityksen arvostus- ja jaksotusmenetelmät, onko esimerkiksi varastojen arvo kirjattu liian korkeaksi, jolloin sille täytyy tehdä alaskirjaus. (Kaisanlahti ym. 2017, 51; Kallunki 2014, 75.) Vähimmillään tilinpäätöksen oikaisu pitää sisällään tilinpäätöserien uudelleen järjestelyn. Yritystutkimus ry on laatinut oppaan, joka pitää sisällään ohjeistuksen tilinpäätökseen tehtävistä oikaisutoimenpiteistä sekä tilinpäätöstunnuslukujen laskennasta. (Kallunki 2014, 75-76.)

Tuloslaskelman oikaisu

Tuloslaskelman oikaisun avulla on tarkoitus selvittää yrityksen tulos, joka mahdollisimman hyvin vastaa säännöllisen, jatkuvan ja ennustettavan liiketoiminnan tulosta. Oikaistussa tuloslaskelmassa erät esitetään hieman erilaisessa rivijärjestyksessä kuin kirjanpitoasetuksen mukaisessa tuloslaskelman kaavassa. Suurin eroavaisuus on huomattavissa välituloksista, joita oikaistussa tuloslaskelmassa ovat käyttökate, liiketulos, nettotulos sekä kokonaistulos. (Salmi 2015, 144-145; Toivio 2010.) Kululajikohtaisen tuloslaskelman oikaisupohja on nähtävillä liitteessä 1.

Sekä virallisen ja oikaistun tuloslaskelman liikevaihto koostuu varsinaisen yritystoiminnan myyntituotoista, joista on vähennetty annetut alennukset, arvonalisävero ja muut myyntiin liittyvät verot. Myyntiä tulee oikaista myös myyntiin liittyvillä kurssi-voitoilla tai -tappioilla. (Kaisanlahti ym. 2017, 104-105; Salmi 2015, 145.)

Liiketoiminnan muut tuotot erä pitää sisällään yrityksen toimintaa lähellä olevat, mutta siihen kuitenkin kuulumattomat tuotot. Tällaisia tuottoja ovat esimerkiksi vuokratuotot. (Kaisanlahti ym. 2017, 108.) Liiketoiminnan muista tuotoista siirretään satunnaisiin tuottoihin kertaluonteiset tuotot. Vastaavasti näistä kertaluonteisista tuotoista johtuvat kulut siirretään satunnaisiin kuluihin. (Yritystutkimus 2017, 19.) Oikaistussa tuloslaskelmassa erä aine- ja tarvikekäyttö pitää sisällään aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot, jotka oikaistaan vähentämällä tuloslaskelman ostoista varaston lisäys tai lisäämällä ostoihin varaston vähennys. Ulkopuoliset palvelut ovat liiketoimintaan suoraan liittyviä kuluja, kuten alihankinnasta, suunnittelusta tai työvoiman vuokraamisesta aiheutuneita kuluja. (Salmi 2015 146; Yritystutkimus 2017, 20.) Henkilöstökuluissa esitetään ennakonpidätyksen alaiset palkat ja niihin liittyvät sivukulut sekä sosiaaliturvamaksut, vapaaehtoiset ja pakolliset henkilövakuutusmaksut ja eläkekulut (Yritystutkimus 2017, 20). Varsinkin omistajavetoisissa yrityksissä pitää henkilöstökuluissa ottaa huomioon onko omistaja nostanut itselleen korvausta tehdystä työstä. Omistaja harvemmin nostaa itselleen palkkaa, vaan nostaa tulonsa esimerkiksi osinkona tai yksityisottoina. Jos tuloslaskelmaan ei sisälly omistajien palkkakuluja, tulee oikaistua tuloslaskelmaan tehdä palkkakorjaus. Palkkakorjaus määräytyy yrityksen liikevaihdon mukaan. Yritys, jonka liikevaihto on välillä 100 000 € - 500 000 €, tulee tehdä palkkakorjausta 30 000 €. Jos liikevaihto on yli 500 000 €, palkkakorjauksen määrä on 50 000 €. Palkka on yrityksen kannattavuutta kuormittava erä, eikä vaikuta

yrittäjien vakavaraisuuteen eikä kassavirtaan. (Salmi 2015, 147; Yritystutkimus 2017, 21.) Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan kaikki liiketoiminnasta aiheutuneet kulut, joita ei kirjata sen yläpuolisiin eriin. Muita kuluja ovat esimerkiksi vuokrat, leasingmaksut, mainos- ja markkinointikulut sekä myyntiprovisiot. Liiketoiminnan muut kulut oikaistaan siirtämällä olennaiset kertaluonteiset erät satunnaisiin kuluihin. (Salmi 2015, 148; Yritystutkimus 2017, 21.) Valmisteverastojen muutos saadaan lisäämällä valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varaston muutokseen valmistus omaan käyttöön (Niskanen & Niskanen 2003, 65). Liiketoiminnan tuotoista on vähennetty varsinaiseen liiketoimintaa liittyvät lyhytvaikutteiset kulut, joten tulosriville jää käyttökate, joka kertoo tuloslaskelman jäämän lyhytvaikutteisten kulujen jälkeen (Salmi 2015, 148; Yritystutkimus 2017, 15).

Suunnitelman mukaiset poistot perustuvat pysyvien vastaavien hankintamenoihin ja niiden taloudelliseen käyttöikänsä. Oikaisutarvetta poistoihin syntyy, jos tuloslaskelmassa tehdyt poistot eivät ole suhteessa pysyvien vastaavien määrään ja laatuun tai poistoajat selvästi ylittävät tavallisen käytännön. Oikaistussa tuloslaskelmassa käytetään elinkeinoverolain sallimia maksimipoistoja. Oikaistujen poistojen ero näkyy erässä muut tuloksen oikaisut. (Niskanen & Niskanen 2003, 65; Salmi 2015, 9.) Arvonalentuminen viittaa tilanteeseen, jossa jonkin hyödykkeen luovutushinta on pysyvästi pienentynyt. Arvonalentumiset on jaettu pysyvien ja vaihtuvien vastaavien arvonalennuksiin. (Niskanen & Niskanen 2003, 65.) Liiketulos on liiketoiminnan tuloksellisuuden perusrivi. Liiketulos tarkoittaa oikaistua, säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tulosta. (Salmi 2015, 149.)

Erään tuotot osuuksista ja muista sijoituksista kuuluu virallisen tuloslaskelman erät tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä, omistusyhteisöissä sekä tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista. Erää oikaistaan, jos siihen on kirjattu kurssivoittoa siirtämällä ne oikaistussa tuloslaskelmassa erään kurssierot. (Niskanen & Niskanen 2003, 66.) Muut korko- ja rahoitustuotot erä koostuu vaihtuvien vastaavien ja rahoitusarvopapereihin kirjattujen saamisten tuotoilla ja niiden kurssieroilla. Erään sisältyvät kurssivoitot siirretään oikaistun tuloslaskelman kohtaan kurssierot. Rahoitustuotoihin mahdollisesti sisältyvät käyvän arvon muutokset siirretään oikaistun tuloslaskelman kohtaan käyvän arvon muutokset. (Yritystutkimus 2017, 25.) Korko- ja muita rahoituskuluja ovat luotonantajille maksetut korkokulut ja kurssitappiot. Erän osalta

syntyy tarvetta oikaisuun, jos erä sisältää kurssitappioita tai käyvän arvon muutoksia. Kurssitappiot kirjataan oikaistun tuloslaskelman erään kurssierot ja käyvän arvon muutokset kirjataan erään käyvän arvon muutokset. (Niskanen & Niskanen 2003, 67; Yritystutkimus 2017, 25.) Kurssieroja ei mainita virallisissa tuloslaskelma kaavoissa, mutta ne voidaan esittää omalla erällä, jos ovat suuruudeltaan merkittävät. Kurssieroissa esiintyy virallisen tuloslaskelman rahoituseristä syntyneet oikaisuerät. Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista sekä vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista on yhdistetty oikaistussa tuloslaskelmassa yhdeksi eräksi, sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset. (Yritystutkimus 2017, 26.) Välittömät verot pitävät sisällään virallisen tuloslaskelman tuloverot sekä muut välittömät verot. Aikaisempien tilikausien lisäverot tai veronpalautukset oikaistaan satunnaisiksi tuotoiksi ja kuluiksi. Satunnaisiin tuottoihin kirjatusta, liiketoiminnan muista tuotoista aiheutuneet verot siirretään satunnaisiin kuluihin. (Yritystutkimus 2017, 26; Niskanen & Niskanen 2003, 68.) Oikaistun tuloslaskelman virallinen tulos on nettotulos, joka esiintyy ennen varsinaiseen liiketoimintaan kuulumattomia erä. (Salmi 2015, 150).

Taseen oikaisu

Liitteessä 2 on nähtävillä oikaistun taseen oikaisupohja. Taseen oikaisun tarkoituksena on poistaa sellaiset erät, jotka eivät todellisuudessa tuota tuloa ja vastaavasti tuoda näkyviin sellainen varallisuus, jota ei ole merkitty taseeseen (Salmi 2015, 153). Taseen vastaava-puolen aineettomiin hyödykkeisiin aktivoidaan ainoastaan menoja, joista kertyy tulevana vuosina niitä vastaava tulo. Viralliseen taseeseen on saatettu aktivoida perustamis- tai tutkimusmenoja. Jos näin on tehty, ne poistetaan oikaistussa taseessa ja vastaava summa poistetaan myös vastattavaa puolen omasta pääomasta koska niillä ei ole itsenäistä tulontuottamiskykyä. (Niskanen & Niskanen 2003, 71; Salmi 2015, 153.) Työ- ja elinkeinoministeri on laatinut asetuksen kehittämismenojen aktivoinnista, jonka mukaan kehittämismenoja voidaan aktivoida taseeseen. Tuottamattomat menot oikaistaan poistamalla ne taseen vastaavista sekä vastattavaa puolen omasta pääomasta. Liikearvo, jota voi syntyä esimerkiksi liikekaupan yhteydessä, kirjataan kuluksi vaikutusaikanaan. Liikearvoa on tarpeen oikaista, jos taseen arvo on osoittautunut arvottomaksi. Oikaisu suoritetaan poistamalla arvo taseen vastaavista sekä vastattavaa puolen omasta pääomasta. (Niskanen & Niskanen 2003, 72; Yritystutkimus

2017, 31-32.) Muut aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut menot, joihin ei liity tulo-odotuksia, poistetaan ja vähennetään myös omasta pääomasta (Salmi 2015, 154).

Aineellisiin hyödykkeisiin sisältyy maa- ja vesialueet, rakennukset ja rakennelmat, koneet ja kalusto sekä muut aineelliset hyödykkeet. Näihin eriin ei liity erityisiä oikaisu- tarpeita, vaan erät saadaan suoraan virallisesta taseesta. Jos liitetiedoista kuitenkin selviää, että omaisuus on yliarvostettu tai vastaavasti tasearvo on käypää arvoa huomattavasti alempi, tasearvo korjataan ja vähennetään korjauksen verran omaa pääomaa. (Niskanen & Niskanen 2003, 72-73; Salmi 2015, 154.)

Virallisen taseen sijoitukset sekä pitkäaikaiset saamiset esitetään oikaistussa taseessa yhdessä ryhmässä. Erää sisäiset osakkeet ja osuudet on tarpeen oikaista, jos omistetun yrityksen oma pääoma on menetetty ja osakkeet ovat arvottomia. Osakkeen arvo poistetaan omasta pääomasta ja osakkeista. (Niskanen & Niskanen 2003, 73.) Sisäiset saamiset ovat myynti-, laina- ja siirtosaamisia sekä muita pitkäaikaisia saamisia konserniyhtiöiltä tai muilta läheisiltä yrityksiltä. Sisäisiin saamisiin liittyy oikaisuja, jos henkilöyhtiöillä on saamisia vastuunalaisilta yhtiömiehiltä, velallisen takaisinmaksu on epävarmaa tai lainasaamisen takaisinmaksu on epävarmaa. Tällaisissa tilanteissa sisäiset lainasaamiset vähennetään saamisista ja omasta pääomasta. (Niskanen & Niskanen 2003, 74; Yritystutkimus 2017, 36.) Virallisessa taseessa ei ole erää leasingvastuista, mutta oikaistussa taseessa taseen vastaaviin lisätään jäljellä olevat leasingmaksut sekä vastattavaa puolelle leasingvastuut (Yritystutkimus 2017, 36).

Oikaistun taseen vaihtuvat vastaavat ryhmään kuuluva vaihto-omaisuus koostuu eristä aineet ja tarvikkeet, keskeneräiset tuotteet, valmiit tuotteet sekä muu vaihto-omaisuus. Virallisen taseen erä ennakkomaksut kuuluu oikaistussa taseessa erään muu vaihto-omaisuus. Vaihto-omaisuuteen kuuluvat erät eivät aiheuta oikaisutoimenpiteitä. Ainoastaan pitää kiinnittää huomiota, että tukku- ja vähittäiskauppaa harjoittavan yrityksen vaihto-omaisuus on kirjattu kohtaan aineet- ja tarvikkeet. (Yritystutkimus 2017, 38.)

Lyhytaikaiset saamiset on oikaistussa taseessa jaoteltu eriin myyntisaamiset, sisäiset myyntisaamiset, muut sisäiset saamiset sekä muut saamiset. Myyntisaamiset ovat tuotteen myynnistä syntyneitä saamisia. Myynnistä johtuneet luottotappiot kirjataan liike-toiminnan muihin kuluihin. Oikaisuja tarvitaan ainoastaan, jos yritys käyttää

factoringrahoitusta. Myyntisaamisiin tulee kirjata myyntisaaminen kokonaisuudessa, joten factoringluoton osuus lisätään myyntisaamisiin sekä lyhytaikaisiin velkoihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 75.) Sisäisiin myyntisaamisiin on yhdistetty myyntisaamisten osuus virallisen taseen eristä saamiset saman konsernin yrityksiltä ja saamiset omistusyhteisy yrityksiltä. Loppuosuus esitetään kohdassa muut sisäiset saamiset. Muihin saamisiin kuuluvat saamiset ulkopuolisilta. Virallisen tilinpäätöksen erät lainasaamiset, muut saamiset, siirtosaamiset sekä maksamattomat osakkeet/osuudet kuuluvat tähän erään. Siirtosaamisiin kuuluva osatuloutussaamiset käsitellään tunnuslukulas-kennassa ja maksuvalmiustarkastelussa käyttöpääomana. (Yritystutkimus 2017, 39-40.)

Taseen vastattavaa puolen oikaisun vaikutukset näkyvät taseen loppusummassa lähinnä oman pääoman oikaisuerien kautta (Niskanen & Niskanen 2003, 83). Oma pääoma on yrityksen vakavaraisuuden perusta. Oma pääoma jakaantuu sidottuun ja vapaaseen omaan pääomaan. Sidottuun omaan pääomaan kuuluu osakepääoma, arvonnkorotusrahasto, ylikurssirahasto, vararahasto, käyvän arvon rahasto. Näitä eriä voidaan käyttää osakepääoman korotukseen rahastoannissa. Ylikurssi-, vara- ja arvonnkorotusrahastot esitetään oikaistussa taseessa yhdessä. Muut rahastot sekä kertyneet voittovarjat ja tilikauden tulos ovat vapaata jakokelpoista pääomaa. (Niskanen & Niskanen 2003, 77; Yritystutkimus 2017, 41.) Käyvän arvon rahastoon merkitään käypään arvoon arvostettujen rahoitusvälineiden muutos, jos sitä ei merkitä tuloslaskelmaan tuotoksi tai kuluksi (Ihantola & Leppänen 2018, 173). Oikaistun taseen muihin rahastoihin kuuluvat sijoitetun vapaan pääoman rahasto, yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot, sekä muut mainittuihin ryhmiin kuulumattomat rahastot. Taseen oma pääoma yhteensä erään kuuluvat erät eivät aiheuta oikaisutoimintoja. (Yritystutkimus 2017, 41).

Poistoerot ovat kirjanpidon poistojen ja suunnitelman mukaisten poistojen välinen erotus. Verotusperusteiset varauksia ovat esimerkiksi investointi-, jälleenhankinta- sekä toimintavaraukset. Poistoeroa ja verotusperusteista varausta on oikaistava siirtämällä yhteisöverokannan osuuden mukainen osuus laskennalliseen verovelkaan. (Niskanen & Niskanen 2003, 79; Yritystutkimus 2017, 44.) Oman pääoman oikaisut erä pitää sisälleen taseen vastaavan puolen oikaisueriä. Tällaisia eriä ovat esimerkiksi jo

aikaisemmin mainitut aineettomien hyödykkeiden oikaisut, saamisten, arvonkorotusten sekä poistojen oikaisut. (Yritystutkimus 2017, 45.)

Oikaistun taseen vieras pääoma jaetaan pitkä- ja lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan, pakollisiin varauksiin sekä leasingvastuihin. Välirahoitusinstrumentit kuten vaihtovelkakirjalainat, optiolainat ja voitto-osuuslainat kirjataan virallisessa taseessa vieraaseen pääomaan. Välirahoitusinstrumentit saattavat olla myös oman pääoman ehtoisia, jolloin niitä oikaistaan siirtämällä taseen omiin varoihin. Vieraan pääoman pääomalainaa oikaistaan omaan pääomaan sen verran, että se kattaa kertyneet tappiot. Näin tehtynä oikaisu parantaa yhtiön omavaraisuutta. Pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluu lisäksi lainat rahoituslaitoksilta, takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta, saadut ennakot, sisäiset velat ja muut pitkäaikaiset velat. Lainat rahoituslaitoksilta erään on lisätty myös virallisen taseen joukko- ja vaihtovelkakirjalainat. Sisäiset velat erään on yhdistetty virallisen taseen velat omistusyhteys- ja saman konsernin yhtiöille. Muut pitkäaikaiset velat ovat pitkäaikaisen vieraan pääoman viimeinen erä, ja se pitää sisällään ostovelat, rahoitusvekselit, muut velat sekä siirtovelat. Pitkäaikaisen vieraan pääoman erät, pääomalainoja lukuun ottamatta, eivät siis omaa oikaisutarpeita. (Yritystutkimus 2017, 47-48.)

Laskennallinen verovelka on erä, johon siirretään yhteisöverokannan mukainen osuus poistoeroista ja varauksista. Oikaistun taseen pakollisiin varaukset ovat menoja, joihin ei sisälly tulonodotuksia. Näihin varauksiin kuuluvat virallisen taseen erät eläkevakuutukset, verovaraukset sekä muut pakolliset varaukset. (Niskanen & Niskanen 2003, 81.) Taseen vastaavaa puolella käsitelty leasingomaisuus eli jäljellä olevien leasingmaksujen summa kirjataan taseen vastattavaa puolelle leasingvastuuna (Yritystutkimus 2017, 49).

Korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin kuuluu virallisen taseen erät joukko- ja vaihtovelkakirjalainat, lainat rahoituslaitoksilta, takaisinlainat työeläkevakuutuslaitoksilta, rahoitusvekselit, muut lainat tai niiden korollinen osuus sekä mahdolliset pääomalainat. Mahdollisen taseen ulkopuolisen factoringluoton määrä lisätään korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 82; Yritystutkimus 2017, 49.) Ostovelkoihin mahdollisesti sisältyvät osamaksuvelat oikaistaan siirtämällä ne korollisiin lyhytaikaisiin velkoihin. Oikaistussa taseessa sisäiset velat, jotka pitävät sisällään velat

omistus- sekä saman konsernin yrityksille, on jaoteltu sisäisiin ostovelkoihin, sisäisiin korollisiin - sekä sisäisiin korottomiin velkoihin. Vastattavaa puolen viimeisenä eränä on oikaistu vieras pääoma yhteensä. Erään on yhdistetty virallisen taseen erät muut velat sekä siirtovelat. (Yritystutkimus 2017, 50-51.)

5 TUNNUSLUVUT

5.1 Tunnuslukuanalyysi

Tilinpäätöksen perusteella laskettavilla tunnusluvuilla kuvataan yrityksen taloudellisia toimintaedellytyksiä. Toimintaedellytyksien tarkastelu kohdistuu pääasiassa toiminnan kolmeen perustekijään, kannattavuuteen, vakavaraisuuteen sekä maksuvalmiuteen. (Leppiniemi & Kykkänen 2015, 171; Niskanen & Niskanen 2003, 110.) Tunnusluvut esitetään pääasiassa suhdelukumuotoisina eli tilinpäätöksen erä suhteutetaan toiseen tilinpäätöksen erään. Suhdelukumuoto mahdollistaa vertailun toimintavuosien ja eri yritysten välillä. Yrityksen tunnuslukujen vertailua eri vuosien välillä kutsutaan nimellä aikasarja-analyysi. Toisena vertailutyypinä on poikkileikkausanalyysi, jossa vertaillaan yritystä tiettyinä vuotena muihin yrityksiin tai toimialaan. (Kallunki 2014, 82; Niskanen & Niskanen 2003, 11.)

Tunnuslukujen antamien tulosten tarkkuus riippuu tilinpäätösaineiston luotettavuudesta sekä tunnuslukujen validiteetista ja reliabiliteetista. Validiteetilla tarkoitetaan tunnusluvun kykyä mitata sitä ominaisuutta, jota sen on tarkoitus mitata eli antaa oikeita tuloksia. Tunnusluku on reliabeli eli luotettava, kun sen antamien mittaustulosten hajonta on pieni. (Niskanen & Niskanen 2003, 111.)

5.2 Kannattavuus

Kannattavuus on yrityksen tärkein toimintaedellytys. Heikolla kannattavuudella toimiva yritys tuottaa tappiota ja ennen pitkää toiminta joudutaan lopettamaan pääoman puutteen takia. (Alma Talent [www-sivut](http://www.sivut).) Kannattavuutta vertaillaan joko

absoluuttisesti tai suhteellisesti. Absoluuttista kannattavuutta vertaillaan tuottojen ja kulujen erotuksena eli voittona. Suhteellista kannattavuutta taas vertaillaan suhteuttamalla voitto yritykseen sijoitettuun pääomaan. (Yritystutkimus 2017, 63.)

Käyttökate on hyvä kannattavuuden mittari. Käyttökate tulisi olla riittävä kattamaan yrityksen investointien ja rahoitukseen liittyvät maksut. Nykyisessä tuloslaskelmassa käyttökate ei enää esitetä välisummana, mutta se saadaan virallisesta tuloslaskelmasta lisäämällä liikevoittoon poistot ja arvonalentumiset. Käyttökate siis kertoo liiketoiminnan tuloksen ennen poistoja ja rahoituseriä. Kuviossa 3 esitetään käyttökateprosentin laskukaava. Arvo saadaan vertaamalla yrityksen käyttökate liiketoiminnan tuottoihin. Käyttökateprosentille ei ole asetettu ohjeisarvoa, mutta usein toimialojen prosentit asettuvat seuraavanlaisesti:

teollisuus 5 – 20 %

kauppa 2 -10 %

palvelu 5 – 15 %

(Kaisanlahti ym. 2017, 162; Yritystutkimus 2017, 63-64)

$$\text{KÄYTTÖKATEPROSENTTI} = \frac{\text{KÄYTTÖKATE}}{\text{LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ}} \times 100$$

Kuvio 3. Käyttökateprosentti (Yritystutkimus 2017, 64)

Liikevaihtoon verrattavaa tulosta voidaan kutsua myös voittoprosentti-lähestymistavaksi. Voittoprosentti-tunnusluku saadaan jakamalla tulosta kuvaava jäämä liikevaihdolla. Se ei ole paras mahdollinen tapa eri yritysten väliseen vertailuun, vaan palvelee enemmän yksittäisen yrityksen kehityksen seuraamisessa sekä toimialan sisäisessä vertailussa. Yleisimmin käytetty voittoprosentti-tunnusluku on liikevoittoprosentti. Prosentti kertoo montako tulossenttiä yhdestä myyntieurosta jää yritykselle. (Kaisanlahti ym. 2017, 168; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 172.) Liikevoitto on virallisen tuloslaskelman ensimmäinen välitulos. Kuviossa 4 esitetty liikevoittoprosentti saadaan jakamalla liikevoitto liiketoiminnan tuloilla. (Niskanen & Niskanen 2003, 112-113.)

$$\text{LIIKEVOITTOPROSENTTI} = \frac{\text{LIIKEVOITTO}}{\text{LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ}} \times 100$$

Kuvio 4. Liikevoittoprosentti (Niskanen & Niskanen 2003, 113).

Liiketulos on oikaistun tuloslaskelman välitulos, joka poikkeaa virallisen tuloslaskelman liikevoitosta tehtyjen oikaisujen määrällä. Liiketulos kertoo yrityksen tuloksen ennen rahoituseriä ja veroja (Yritystutkimus 2017, 64.) Liiketulosprosentin avulla voidaan vertailla saman toimialan yritysten operatiivista toimintaa. Mitä korkeampi liiketulosprosentti on, sitä pääomavaltaisempaa sen toiminta on. Negatiivinen liiketulosprosentti kertoo heikosta operatiivisesta toiminnasta. (Alma Talent www-sivut.) Liiketulosprosentti saadaan kuviossa 5 esitetyllä tavalla jakamalla oikaistun taseen liiketulos liiketoiminnan tuotoilla.

Liikevoitto- ja liiketulosprosentin arviointiin voidaan käyttää seuraavia ohjearvoja:

Hyvä	yli 10 %
Tyydyttävä	5 – 10 %
Heikko	alle 5 %

(Yritystutkimus 2017, 64.)

$$\text{LIIKETULOSPROSENTTI} = \frac{\text{LIIKETULOS}}{\text{LIIKETOIMINNAN TULOT YHTEENSÄ}} \times 100$$

Kuvio 5. Liiketulosprosentti (Yritystutkimus 2017, 64).

Pääoman tuottoprosentti kertoo, montako prosenttia saadaan tuottoa käytössä olleelle pääomalle. Tuottoprosentti saadaan jakamalla tilikauden voitto käytössä olleen pääoman määrällä. Pääoman tuottoprosentista on useita muunnelmia sen mukaan, minkä pääoman tuottavuutta on tarkoitus tarkastella. Yleisimmin pääoman tuottavuutta tarkastellaan kokonaispääoman, oman pääoman tai sijoitetun pääoman suhteen. (Kaisanlahti ym. 2017, 169; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 173.)

Kuvion 6 oman pääoman tuottoprosentti kertoo yrityksen kyvystä tehdä tuottoa omistajien sijoittamille pääomille. Tunnusluku saadaan jakamalla yrityksen 12 kuukauden

nettotulos tilikauden oikaistulla keskimääräisellä omalla pääomalla. (Yritystutkimus 2017, 68; Niskanen & Niskanen 2003, 116.) Oman pääoman tuottoastetta voi analysoida viitteellisillä normiarvoilla mutta pääasiassa vertailua tulisi suorittaa yrityksen itse asettamiin tuottovaatimuksiin. Tärkeää on muistaa, että oman pääoman tuoton tulisi olla korkeampi kuin sijoitetun pääoman tuoton.

Oman pääoman tuottoprosentin viitteelliset ohjearvot ovat:

Erinomainen	yli 20 %
Hyvä	15 – 20 %
Tyydyttävä	10 – 15 %
Välttävä	5 – 10 %
Heikko	alle 5 %

(Salmi 2015, 182; Alma Talent www-sivut)

$$\text{OMAN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI} = \frac{\text{NETTOTULOS}}{\text{OIKAISTU OMA PÄÄOMA KESKIMÄÄRIN}} \times 100$$

Kuvio 6. Oman pääoman tuottoprosentti (Yritystutkimus 2017, 68).

Kuviossa 7 esitetty sijoitetun pääoman tuottoprosentti on kaikkein yleisimmin käytetty kannattavuuden mittari, joka mittaa yrityksen suhteellista kannattavuutta eli tuottoa pääomalle, jolle on tuotto-odotuksia. Tuottoa tarkastellaan niin oman pääoman kuin vieraan pääoman näkökulmasta. Lainanantajat ovat sijoittaneet korollista vierasta pääomaa ja omistajat ovat sijoittaneet omaa pääomaa. (Kaisanlahti ym. 2017, 173; Salmi 2015, 177; Yritystutkimus 2017, 68.) Sijoitetun pääoman tuottoprosentti lasketaan lisäämällä nettotulokseen rahoituskulut sekä verot. Tätä tulosta verrataan sijoitettuun keskimääräiseen pääomaan. Sijoitettu pääoma saadaan lisäämällä oikaistuun omaan pääomaan korollinen vieras pääoma. Tilinpäätöstiedoista ei aina käy selville vieraan pääoman jakautuminen korolliseen ja korottomaan, jolloin yritysten välinen vertailtavuus heikkenee. (Yritystutkimus 2017, 67.)

$$\text{SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTOPROSENTTI} = \frac{\text{NETTOTULOS} + \text{RAHOITUSKULUT} + \text{VEROT}}{\text{SIJOITETTU PÄÄOMA KESKIMÄÄRIN}} \times 100$$

Kuvio 7. Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (Yritystutkimus 2017, 67).

Sijoitetun pääoman tuoton katsotaan olevan riittävä, jos se on vähintään vieraan pääoman koron verran. Viitteelliset ohjearvot sijoitetulle pääomalle ovat:

Erinomainen	yli 15 %
Hyvä	10 – 15 %
Tyydyttävä	6 – 10 %
Välttävä	3 – 6 %
Heikko	alle 3 %

(Alma Talent www-sivut.)

5.3 Vakavaraisuus

Vakavaraisuudella tarkoitetaan yrityksen kykyä suoriutua pitkän aikavälin velvoitteista. Huono rahoitusrakenne saattaa syödä yrityksen kannattavuutta ja vaikeuttaa yrityksen kykyä selviytyä rahoituksellisesta velvoitteistaan kuten lainojen koroista ja lyhennyksistä. (Kaisanlahti ym. 2017, 193; Alma Talent www-sivut.) Vakavaraisuuden tunnusluvut kuvailevat yrityksen oman ja vieraan pääoman suhdetta. Yritystä pidetään vakavaraisena, jos sen oma pääoma riittää kattamaan vieraan pääoman korkomaksut myös huonoina aikoina. Eli mitä hallitsevampi vieras pääoma on yrityksen rahoitusrakenne, sitä huonompi on sen vakavaraisuus ja sitä suurempi on yrityksen rahoitusriski. (Kaisanlahti ym. 2017, 130; Leppiniemi & Kykkänen 2015, 175.)

Omavaraisuusaste kertoo, kuinka hallitsevassa asemassa oma pääoma on yrityksen rahoitusrakenne, eli mikä on oman pääoman osuus yrityksen koko pääomasta. (Kaisanlahti ym. 2017, 196-197). Omavaraisuusaste on yleisimmin käytetty tunnusluku, kun arvioidaan yrityksen konkurssiherkkyyttä (Laitinen 2014, luku 6.1). Omavaraisuusaste Kuviossa 8 saadaan jakamalla oikaistu omapääoma taseen loppusummalla, josta on vähennetty saadut ennakot. Saadut ennakot ovat ennakoita, jotka liittyvät keskeneräisiin töihin tai projekteihin. (Yritystutkimus 2017, 69.) Vakaalla ja suhdanteista

riippuvalla toimialalla omavaraisuusaste voi olla huomattavasti heikompi kuin epävakaisella toimialalla toimivan yrityksen. Ohjeellinen omavaraisuusasteikko on:

Hyvä	yli 40 %
Tyydyttävä	20 – 40 %
Heikko	alle 20 %

(Salmi 2015, 187-188.)

$$\text{OMAVARAISUUSASTE} = \frac{\text{OIKAISTU OMA PÄÄOMA}}{\text{OIKAISTU TASEEN LOPPUSUMMA-SAADUT ENNAKOT}} \times 100$$

Kuvio 8. Omavaraisuusaste (Yritystutkimus 2017, 69).

Yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus kuviossa 9, mittaa yrityksen vieraan pääoman suhdetta sen liiketoimintaan. Tunnusluku lasketaan yhdistämällä taseen ja tuloslaskelman informaatiota eli yrityksen oikaistun taseen velat vähennettynä saaduilla ennakoinnilla jaetaan liikevaihdolla. Prosentti kertoo mikä on yrityksen tuottojen riittävyys luottojen hoitoon. (Kallunki 2014, 121; Salmi 2015, 190.)

$$\text{SUHTEELLINEN VELKAANTUNEISUUS} = \frac{\text{OIKAISTUN TASEEN VELAT - SAADUT ENNAKOT}}{\text{LIIKEVAIHTO}} \times 100$$

Kuvio 9. Suhteellinen velkaantuneisuus (Yritystutkimus 2017, 70).

Vaikka suhteellinen velkaantuneisuus vaihtelee huomattavasti toimialojen välillä, on Yritystutkimuskeskus ry määritellyt sille ohjearvot.

Hyvä	alle 40 %
Tyydyttävä	40 – 80 %
Heikko	yli 80 %

(Kallunki 2014, 121-122).

5.4 Maksuvalmius

Maksuvalmiudella tarkoitetaan yrityksen kykyä selviytyä jatkuvasti lyhyen aikavälin maksuvelvoitteistaan. Maksuvalmius on riittävä, kun yritys selviytyy kaikista maksuistaan kassavaroillaan tai nopeasti rahaksi muutettavalla omaisuudellaan. (Kaisanlahti ym. 2017, 182; Kallunki 2014, 123.) Maksuvalmiutta mitataan tunnusluvulla, joissa rahavarat ja muu nopeasti rahaksi muutettava omaisuus suhteutetaan lyhytaikaisiin velkoihin. Mitä parempi rahavarojen suhde on, sitä parempi on yrityksen maksuvalmiustilanne. Tunnusluvut quick ratio ja current ratio kuvaavat lyhytaikaisten maksujen osuutta, jotka yritys kykenee maksamaan tilinpäätöshetkellä. (Kallunki 2014, 123; Kaisanlahti ym. 2017, 187)

Quick ration (Kuvio 10) laskentakaavassa rahavaroihin luetaan ainoastaan yrityksen rahoitusomaisuus, josta on vielä vähennetty mahdolliset osatuloutuksen saamiset. Tämä suhteutetaan lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan, josta on vähennetty saadut ennakot. Vaikka ennakot ovatkin yrityksen velkaa, niitä ei normaalisti ole tarkoitus maksaa takaisin vaan ne on käytetty esimerkiksi vaihto-omaisuuden rahoitukseen. (Kallunki 2014, 124; Salmi 2015, 202.) Quick ration suositusarvo on yksi, joka tarkoittaa, että yrityksen rahoitusomaisuus riittää kattamaan yrityksen lyhytaikaiset velat. Arvoa alle 0,5:n pidetään välttävänä tai jopa heikkona. (Alma Talent www-sivut.)

$$\text{QUICK RATIO} = \frac{\text{RAHOITUSOMAISUUS - OSATULOUTUKSEN SAAMISET}}{\text{LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA - LYHYTAIKAISET SAADUT ENNAKOT}}$$

Kuvio 10. Quick ratio (Yritystutkimus 2017, 74).

Current ratio huomioi yrityksen varallisuutta quick ratiota laajemmin. Kuten kuvio 11 esittää omaisuuteen lasketaan myös yrityksen vaihto-omaisuus, joten lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ei myöskään vähennetä ennakoita. Quick ration voidaan ajatella tulkitsevan maksuvalmiutta myynnin jälkeen, niin current ratio taas tulkitsee maksuvalmiusmittaria ennen myyntiä (Salmi 2015, 202.)

$$\text{CURRENT RATIO} = \frac{\text{VAIHTO-OMAISUUS} + \text{RAHOITUSOMAISUUS}}{\text{LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA}}$$

Kuvio 11. Current ratio (Yritystutkimus 2017, 75)

Current ration arvo on hyvä, jos se on yli kaksi. Arvo kaksi tarkoittaa, että yrityksen vaihto- ja rahoitusomaisuus riittäisivät lyhytaikaisten velkojen maksamiseen kaksinkertaisesti. Arvo alle yhden on heikko. (Niskanen & Niskanen 2003, 118-119.)

6 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

6.1 Kohdeyritys ja toimiala

Case-yrityksenä tutkimuksessa on ravintola Wanhan Rauman Kellari Oy. Wanhan Rauman Kellari on vuonna 1996 perustettu perinteinen raumalainen ravintola, joka on vahvistanut asemiaan raumalaisessa ravintolakulttuurissa jo vuosikymmenien ajan. Ravintola palvelee yksityisasiakkaita, yrityksiä sekä ryhmiä. Tutkimuksessa tarkastellaan yrityksen liiketoiminnan kehittymistä vuosina 2014-2018 sekä tarkastellaan, millainen on yrityksen taloudellinen tilanne tänä päivänä. Yrityksen talouteen tutustutaan tilinpäätöksiä tutkimalla. Case-yritys on pienyritys, jonka tilinpäätös on laadittu kirjanpitolakia sekä pien- ja mikroyrityasetusta noudattaen. Vertailuvuosina yrityksen palveluksessa on työskennellyt keskimäärin 16 henkilöä. Yrityksen tilikausi on kalenterivuodesta poikkeava. Se alkaa marraskuun alusta ja päättyy lokakuuhun. Yrityksen tilinpäätöstietojen perusteella tehdään tunnuslukulaskentaa, tutkitaan yrityksen talouden kehitystä vertailuvuosina sekä vertaillaan yrityksen talouden tunnuslukuja toimialan vastaaviin.

Yritys toimii matkailu- ja ravintola-alalla. Matkailu- ja ravintola-alan myynnin määrä on ollut kasvusuuntainen, vuoden 2018 aikana myynti nousi 2,3 prosenttia. Vaikka alan kehitys on ollut noususuuntaista, kuitenkin yritysten ongelmana on heikko kannattavuus. Yritykset ovat tehneet liikevaihdostaan voittoa keskimäärin 1-3 prosenttia.

(Matkailu- ja ravintolapalvelut Mara ry 2018.) Alhaiseen voittoprosenttiin vaikuttaa suuresti raaka-aineiden hinta. Niin raaka-aineiden tukkuhinnat kuin alkoholijuomienkin tukkuhinnat ovat vuosi vuodelta nousseet 2-5 prosenttia. Kannattavuutta kuormittaa alkoholiverotus, joka on Euroopan korkeinta. Alan yrittäjät odottavatkin mielenkiinnolla hallituksen päätöstä ravintola-anniskelun arvonlisäveron alentamisesta 24 prosentista 14 prosenttiin. (Hertsu 2018.) Alan suurimpana ongelmana kuitenkin on ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Saatavuus heikkenee vuosi vuodelta ja näin ollen työvoiman puute on myös kasvun esteenä kolmanneksella alan yrityksistä. Tällä hetkellä Matkailu- ja ravintola-ala työllistää 5,5 prosenttia kaikista työllisistä. (Matkailu- ja ravintolapalvelut Mara ry 2018.)

6.2 Tutkimusmenetelmät

Tieteelliset tutkimukset toteutetaan aina jotain menetelmää käyttäen. Tutkimusmenetelmien valintaa ja valinnan noudattamista pidetään hyvin tärkeänä osana tutkimusprosessia. Tutkimusmenetelmän valinta riippuu tutkimusongelmasta. Menetelmän avulla on tarkoitus saada tietoa, jonka avulla tutkimusongelmaan löydetään vastaus. (Jyväskylän yliopisto www-sivut 2014; Kananen 2015, 70.)

Perusjaotteluna tutkimusmenetelmien valinnalle ovat määrällinen eli kvantitatiivinen tutkimus sekä laadullinen eli kvalitatiivinen tutkimus. Määrällinen tutkimus perustuu jo olemassa oleville teorioille, kohteen kuvaamiseen ja tulkitsemiseen tilastojen ja numeroiden avulla. Määrällisen tutkimukseen sisältyy paljon tilastollisia ja laskennallisia analyysimenetelmiä. (Jyväskylän yliopisto www-sivut 2014; Kananen 2015, 67, 201.) Kvantitatiivinen lähestymistapa pyrkii tutkimaan ongelmaa hyödyntämällä tulkinnassa teoriaa eli menetelmä luottaa deduktiivisiin malleihin, joiden tarkoitus on kiistää tai rakentaa todisteita teorioihin. (Hirsjärvi, Remes, Sajavaara, & Sinivuori, 2009, 146; Leavy 2017, 87). Aineiston keruun menetelmät tulee soveltua määrälliseen eli numeeriseen mittaamiseen. Kvantitatiivisen tutkimuksen keskeisin aineistonkeruumenetelmä on kysely. (Hirsjärvi ym. 2009, 193.) Tutkimustulosten esittäminen toteutetaan yleisemmin taulukoita tai kuvioita hyödyntämällä (Leavy 2017, 116).

Laadullinen tutkimus taas perustuu kohteen laadun, ominaisuuksien sekä merkityksien kokonaisvaltaiseen ymmärtämiseen. (Jyväskylän yliopisto www-sivut 2014; Kananen 2015, 67, 201). Kvalitatiivinen tutkimusmenetelmä soveltuu parhaiten, kun tutkimusaiheesta tiedetään vain vähän tai tutkimuskohteesta halutaan saada hyvä ja syvälinen kuvaus. Joissain tutkimuksissa tutkimustulosten ilmaisu ei ole luvuilla mahdollista vaan tuloksien kuvaus pitää esittää laadullisesti. (Kananen 2015, 71.) Kvalitatiivisen tutkimuksen päämenetelmänä käytetään useasti haastattelua. (Hirsjärvi ym. 2009, 205). Tutkimusmenetelmien eroja tulee esille myös teorian ja käytännön suhteesta. Määrällisen tutkimuksen suunta on teoriasta käytäntöön, kun taas laadullisen tutkimuksen suuntana on käytännöstä teoriaan. Tutkimus voidaan myös suorittaa hyödyntämällä molempia tutkimusmenetelmiä. (Kananen, 2015, 67, 71)

Tutkimusmenetelmänä on kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimusmenetelmä. Määrällisen tutkimusmenetelmän lisäksi tutkimuksessa on hieman laadullisen tutkimusmenetelmän piirteitä. Tutkimuksessa luetaan tilinpäätöstietoja ja niiden pohjalta lasketaan teoriassa esitetyt tunnusluvut. Tutkimuksen analysoitava tieto on numeerista tietoa ja määrällisessä tutkimuksessa tulokset esitetään useasti numeroin kuten tunnusluvuilla. Tilinpäätöstietoja tulkittaessa tarpeelliseksi tulee myös yrittäjän tarkennukset joihinkin tilinpäätöksen eriin. Tarkennuksien selvittämiseksi tutkimus toteuttaaakin laadullisen tutkimuksen piirteitä. Epäselvien tai tarkennusta tarvitsevien erien avaamiseksi on tarpeen haastatella yrittäjää. Yrittäjän kommentit ovat tarpeellisia, kun pohditaan esimerkiksi tilinpäätöksen oikaisutarpeita. Tilinpäätöksen liitetiedot eivät kerro riittävästi tietoa oikaisutoimenpiteiden suorittamiseksi.

Yrityksen tilinpäätökset vuosilta 2014 - 2017 on hankittu Asiakastiedon Voitto+ -levyltä ja vuoden 2018 tilinpäätöstiedot Asiakastieto Oy:n laatimasta yrityksen talousraportista vuodelle 2018. Tilinpäätöksen liitetiedot saatiin sähköpostin välityksellä yritykseltä. Toimialan tunnuslukutietoja hankittiin Voitto+ -levyltä, Asiakastieto Oy:n talousraportista sekä myös Maran taskutilastosta. Voitto+ -levyltä ei ollut saatavilla kaikkia haluttuja tunnuslukuja. Yrityksen toimittamien liite-tietojen informaation lisäksi yrittäjälle esitettiin sähköpostilla lisäkysymyksiä joihinkin tilinpäätöksen eriin liittyen. Liitetietojen ja yrittäjän vastauksien perusteella tehtiin yrityksen virallisesta tilinpäätöksestä myös oikaistu tuloslaskelma sekä tase.

Tunnuslukujen laskenta ja luonti tehtiin Excel-ohjelmalla teoriaosuuden laskentakaavojen mukaan. Analysoitavista tunnusluvuista luotiin pylväskaaviot. Kaavioissa esitetään pylväänä yrityksen tunnusluku ja vierellä toimialan mediaanin pylväs. Joidenkin tunnuslukujen kohdalla päädyttiin esittämään niin virallisen kuin oikaistun tuloslaskelman mukaan lasketut tunnuslukupylväät.

6.3 Tutkimuksen luotettavuus

Validiteetti viittaa siihen, että mittaako tutkimus sitä mitä sen on tarkoituskin mitata. (Leavy 2017, 113) Reliabiliteetti viittaa tutkimuksen johdonmukaisuuteen ja pysyvyyteen. Tarkoituksena on pohtia, onko tulokset oikeita ja luotettavia. Tuottaisiko uusittu tutkimus jonkun toisen suorittamana samat tulokset? (Kananen 2015, 343; Leavy 2017, 113.) Tutkimuksen luotettavuustarkastelun pääasiana on todeta, että tutkimusprosessin vaiheissa on tehty oikeanlaisia ratkaisuja jonkin toiminnan suhteen ja nämä ratkaisut ovat perusteltuja. (Kananen 2015, 343)

Tutkimus on suoritettu yrityksen virallisten tilinpäätöstietojen pohjalta, joten tunnuslukulaskennassa käytettyä aineistoa voidaan pitää luotettavana. Tunnusluvut on laskettu Yritystutkimus ry:n laatimien kaavojen mukaan, joten tunnusluvuista saataisiin samat arvot laskijasta riippumatta. Tutkimuksen validiteettia voidaan pitää hyvänä, koska valituilla tunnusluvuilla pystytään parhaiten saamaan kuva yrityksen kannattavuudesta, vakavaraisuudesta sekä maksuvalmiudesta. Toimialavertailu ei anna täysin luotettavaa kuvaa vertailuun, koska valittu toimialaotos on suuri ja siihen kuuluu yrityksiä, jotka eivät toimi samalla ravintolatoimen osalla kuin kohdeyritys. Luotettavuuden heikentäjänä on myös ravintoloiden muu liiketoiminta kuin ravintolatoiminta. Toimialavertailun tunnuslukuarvot ovat yritysten oikaisemattomien tilinpäätösten tietoja, joten tuloksen muodostumiseen saattaa vaikuttaa moni muu asia ravintolatoiminnan lisäksi. Samoilla lähtötiedoilla ja samoilla vertailutiedoilla tulokset ovat toistettavissa ja luotettavia.

7 TALOUDELLISEN TILAN ANALYSOINTI

7.1 Tilinpäätöksen oikaisu

Yrityksen virallisista tilinpäätöksistä, vuosilta 2014-2018, laadittiin tuloslaskelman sekä taseen oikaisu. Yrityksen viralliset tuloslaskelmat ja taseet esitetään liitteessä 3 ja 4. Oikaisut tehtiin Yritystutkimus ry:n oikaisuohjeistuksen, liitetietojen sekä yrittäjän kommenttien mukaan. Taulukossa 1 on esitetty yrityksen oikaistu tuloslaskelma.

Tuloslaskelman oikaisu aloitettiin liikevaihdon oikaisulla. Yrityksen liikevaihtoon, ostoihin sekä varastoarvojen muutokseen sisältyy sijoitussalkkujen muutoksista johtuneita eriä. Näistä arvopapereista aiheutuneet tuotot ja kulut siivottiin pois vaikuttamasta yrityksen varsinaiseen toiminnan tuloksen muodostumiseen. Erät oikaistiin yrittäjältä saadun informaation mukaan.

Liiketoiminnan muihin tuottoihin kuuluu muun muassa lomakiinteistön vuokratuloja sekä työllistämiskorvauksia. Liiketoiminnan muita tuottoja ei ole liitetiedoissa tarkemmin eriteltyinä, joten oletuksena on, että tulot eivät ole kertaluonteisia vaan ne liittyvät yrityksen toimintaan tai ovat muuten pieniä ja merkityksettömiä eriä tuloksen muodostumisen suhteen. Liiketoiminnan muita tuottoja ei siis katsottu tarpeelliseksi oikaista satunnaisiin tuottoihin. Aine ja tarvike-erä saatiin vähentämällä aineet, tarvikkeet ja tavarat erästä varastojen lisäys. Nämä erät eivät siis tulleet suoraan virallisesta tuloslaskelmasta vaan yrittäjän informaation mukaan oikaistiin pois ravintolatoimintaan kuulumattomat eli arvopapereihin liittyvät erät. Henkilöstökulut erään on laskettu yhteen virallisen tuloslaskelman erät palkat ja palkkiot, eläkekulut sekä muut henkilösivukulut. Henkilöstökuluihin kuuluu myös yrittäjän palkka, joten tarvetta palkkakorjaukseen ei ole. Liiketoiminnan muut tuotot katsottiin liittyvän liiketoimintaan ilman oikaisutoimenpiteitä, joten myöskään liiketoiminnan muihin kuluihin ei kohdistunut oikaisutarpeita. Erien jälkeen saadaan oikaistun tuloslaskelman ensimmäinen välitulos, käyttökate. Käyttökate on välitulos, jota virallinen tuloslaskelma ei tunne. Käyttökatteesta vähennetään yrityksen oikaistut suunnitelman mukaiset poistot. Yrityksen poistot on suoritettu käyttäen menojäännöspoistomenetelmää. Poistosuunnitelma on omaisuuden käyttöiän mukainen ja poistoprosentit ovat riittävän korkeita

ajatellen EVL:n maksimipoistoprosentteja. Suunnitelman mukaisiin poistoihin ei siis tarvitse tehdä oikaisutoimenpiteitä. Poistojen kirjaamisen jälkeen yrityksen oikaistu tuloslaskelma näyttää liiketuloksen, joka on oikaistun tuloslaskelman liiketoiminnan tulos.

Taulukko 1. Case -yrityksen oikaistut tuloslaskelmat 2014-2018.

<i>OIKAISTU TULOSLASKELMA (tEur)</i>					
	<i>2018</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>2015</i>	<i>2014</i>
LIKEVAIHTO	1814	1774	1716	1584	1548
Liiketoiminnan muut tuotot	29	25	30	20	9
LIIKETOIMINNAN TUOTO YHTEENSÄ	1843	1799	1746	1604	1557
Aine- ja tarvikekäyttö	-526	-512	-502	-461	-451
Ulkopuoliset palvelut	0	0	0	0	-4
Henkilöstökulut	-581	-537	-540	-521	-510
Liiketoiminnan muut kulut	-192	-197	-200	-173	-154
KÄYTTÖKATE	544	553	504	449	438
Suunnitelman mukaiset poistot	-25	-27	-30	-32	-37
LIIKETULOS	519	526	474	417	401
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	0	0	0	0	2
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1	-1	-2	0	0
Välittömät verot	-101	-111	-85	-117	-93
NETTOTULOS	417	414	387	300	310
Satunnaiset tuotot	1043	261	138	1603	1436
Satunnaiset kulut	-1043	-224	-178	-1430	-1378
KOKONAISTULOS	417	451	347	473	368
TILIKAUDEN TULOS	417	451	347	473	368

Liiketuloksesta vähennetään suoraan virallisesta tuloslaskelmasta saatavat korkokulut sekä tuloverot, jotka oikaistussa tuloslaskelmassa kuuluvat erään välittömät verot. Näiden erien vähentämisen jälkeen saadaan nettotulos, joka on oikaistun tuloslaskelman virallinen tulos. Nettotuloksen jälkeen huomioidaan satunnaiset tuotot ja kulut, jotka eivät liity varsinaiseen liiketoimintaan. Yrityksen satunnaisiin tuottoihin kirjattiin liikevaihdon oikaisusta aiheutunut erä ja satunnaisiin kuluihin vastaavasti aine- ja tarvike-erän oikaisu. Satunnaisten erien jälkeen on nähtävillä oikaistun tuloslaskelman

kokonaistulos. Kokonaistuloksen jälkeen huomioidaan vielä muut oikaisuista aiheutuneet erät, joita yrityksellä ei ollut. Näiden erien jälkeen muodostuu tilikauden tulos.

Yrityksen oikaistut taseet esitetään Taulukossa 2. Oikaistu tase esittää ensimmäisenä taseen vastaava puolen ja sen pysyviä vastaavia. Case -yrityksen virallisessa taseessa ei ole esitetty aineettomia hyödykkeitä. Aineelliset hyödykkeiden arvot ovat suoraan virallisesta taseesta. Näihin arvoihin ei kohdistunut mitään oikaisutarpeita koska omaisuuden arvostus on käyvän arvon mukainen. Pysyvien vastaavien viimeisenä esitetään sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset. Niihin kuuluvat erät saadaan suoraan virallisesta tuloslaskelmasta ilman oikaisutoimenpiteitä. Jos yrityksellä on leasingomaisuutta, se esitettäisiin omana eränä pysyvien vastaavien jälkeen, ennen vaihtuvia vastaavia.

Oikaistun taseen vaihtuvat vastaavat osion erät saadaan suoraan case-yrityksen virallisesta taseesta. Vaihto-omaisuutta yrityksellä on aineet ja tarvikkeet. Lyhytaikaisten saamisten erä myyntisaamiset saadaan virallisesta taseesta. Erään muut saamiset kirjataan virallisen taseen muut saamiset sekä siirtosaamiset. Case-yrityksellä nämä saamiset pitävät sisällään esimerkiksi pantin, joka on maksettu tavarantoimittajalle sekä tyel-maksuja. Viimeisenä taseen vastaavaa puolella on rahat ja rahoitusarvopaperit ja näiden tämän erän arvo saadaan virallisesta taseesta, rahoitusarvopapereihin lisätään rahat ja pankkisaamiset. Muilta osin erät eivät aiheuta mitään yhdistämis- tai oikaisutoimenpiteitä.

Vastattavaa puolella esitetään yrityksen oikaistu oma ja vieras pääoma. Oman pääoman erien arvot saatiin suoraan virallisesta taseesta. Oman pääoman eriiä yrityksellä on osake- tai muu peruspääoma, kertyneet voittovarot sekä tilikauden tulos. Nämä yhdessä muodostavat taseen oman pääoman. Yrityksellä ei ollut tarpeen tehdä suunnitelman mukaisiin poistoihin muutoksia, joten poistoeroja ei syntynyt. Oikaistu oma pääoma muodostuu ilman oikaisuja ja vastaa virallisessa taseessa saldoa ennen tilinpäätössiirtojen kertymää. Vierasta pitkäaikaista pääomaa yrityksellä on ainoastaan lainoja rahoituslaitoksilta vuosina 2017 ja 2018. Seuraavana oikaistussa taseessa esitettäisiin laskennallinen verovelka, pakolliset varaukset ja leasingvastuut, jos yrityksellä niitä olisi. Lyhytaikaista vierasta pääomaa ovat ostovelat sekä virallisen taseen erät muut velat ja siirtovelat yhdistettynä oikaistussa taseessa erään muut korottomat lyhytaikaiset velat. Yrityksen siirtovelkoihin kuuluu muun muassa lomapalkkavelat. Oikaistun taseen vastattavaa puoleen ei kohdistunut mitään oikaisutoimenpiteitä. Oikaistu oma

pääoma yhteensä ja oikaistu vieras pääoma yhteensä antavat yhdessä taseen vastattavaa loppusumman.

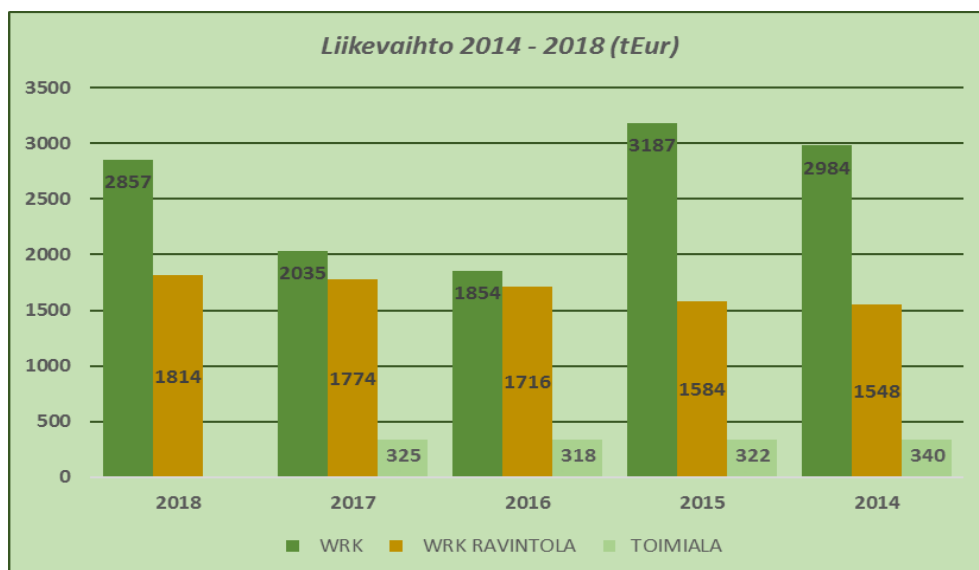
Taulukko 2. Case -yrityksen oikaistut taseet 2014-2018.

<u>OIKAISTU TASE</u>					
	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	0	0	0	0	0
Maa- ja vesialueet	48	48	48	48	48
Rakennukset ja rakennelmat	392	409	428	447	468
Koneet ja kalusto	28	30	37	40	51
Muut aineelliset hyödykkeet	5	5	2	2	2
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	473	492	515	537	569
Muut osakkeet ja osuudet	18	18	18	18	18
Muut saamiset ja sijoitukset	15	14	14	14	14
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	33	32	32	32	32
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Aineet ja tarvikkeet	2060	2054	1707	1423	865
Vaihto-omaisuus yhteensä	2060	2054	1707	1423	865
Myyntisaamiset	15	16	24	23	16
Muut saamiset	5	31	16	8	18
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	20	47	40	31	34
Rahat ja rahoitusarvopaperit	407	244	224	365	530
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2994	2869	2518	2388	2030
OMA PÄÄOMA					
Osake- tai muu peruspääoma	3	3	3	3	3
Kertyneet voittovarot	2411	2168	2010	1713	1494
Tilikauden tulos	417	452	346	473	367
Taseen oma pääoma yhteensä	2831	2623	2359	2189	1864
Oikaistu oma pääoma yhteensä	2831	2623	2359	2189	1864
VIERAS PÄÄOMA					
Lainat rahoituslaitoksilta	17	108			
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	17	108	0	0	0
Ostovelat	23	29	41	49	18
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	123	109	118	151	150
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	146	138	159	200	168
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	163	246	159	200	168
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2994	2869	2518	2389	2032

Yrityksen tuloslaskelman ja taseen oikaisun suurimpana ja käytännössä ainoana merkityksenä oli sijoitustoimintaan kuuluvien erien poisto liikevaihdosta ja liiketoiminnan kuluista.

7.2 Liiketoiminta

Yrityksen liiketoiminnan laajuuteen perehdytään tutustumalla yrityksen vuosien 2014 – 2018 liikevaihtoon. Kuviossa 12 esitetään yrityksen virallinen liikevaihto sekä yrityksen oikaistu liikevaihto. Toimialavertailun mahdollistamiseksi rinnalla esitetään myös toimialan mediaanit. Toimialan liikevaihdon lukuja ei ollut saatavilla vuodelle 2018. Oikaistu liikevaihto esittää yrityksen ravintolatoimen liikevaihdon. Siitä on poistettu sijoitussalkun muutoksista muodostunut liikevaihto. Kuten kuviosta on havaittavissa, on yrityksen ravintolatoiminta ollut vertailuvuosina hyvin tasaista, mutta kuitenkin hieman nousujohteista.

Kuvio 12. Case-yrityksen liikevaihto, yrityksen ravintolatoiminnan liikevaihto sekä toimialan mediaanit.

Vertailuvuosien aikana ravintolatoiminnan liikevaihto on noussut vajaat 300 000 euroa, mikä tarkoittaa noin 55 000 euroa vuodessa. Vuodesta 2015 vuoteen 2016 nousu on ollut voimakkaampaa, yli 100 000 euroa vuodessa. Ravintolatoiminnan liikevaihdon huippu on ollut vuonna 2018. Yritys pyörittää ravintolatoiminnallaan huomattavasti toimialan mediaania korkeampaa liikevaihtoa. Toimialan liikevaihto on

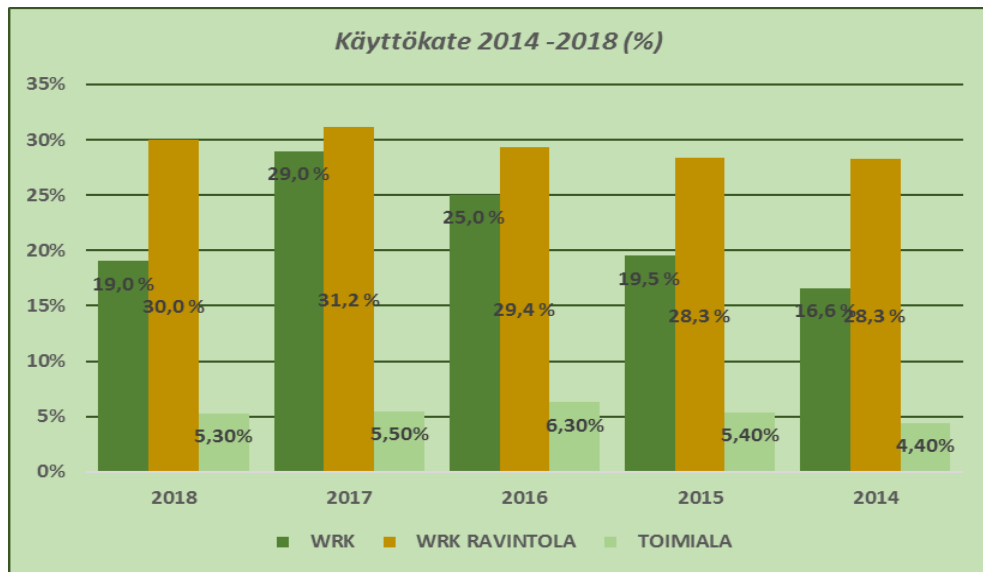
vertailuvuosina ollut reilu 300 000 euroa vuodessa. Vuonna 2016 yrityksen ravintolatoiminnan liikevaihto oli viisinkertainen verrattuna toimialan vastaavaan. Vaihtelua koko yritystoiminnan liikevaihtoon on tuonut sijoitustoiminta. Sijoitustoiminta mukaan lukien yritys pääsi vuonna 2015 jo yli kolmen miljoonan euron liikevaihtoon. Vuosi 2015 olikin liikevaihdollisesti yrityksen parhain toimintavuosi. Tämän vuoden jälkeen liikevaihto notkahti alle kahden miljoonan, johtuen sijoitussalkuissa tehdyistä muutoksista. Sijoitustoiminnan muutokset ovat jo vuoteen 2018 mennessä tasaantuneet ja yritys pääsikin vuonna 2018 jo lähes kolmen miljoonan liikevaihtoon.

7.3 Kannattavuus

Yrityksen kannattavuutta lähdettiin tarkastelemaan käyttökateen, liiketuloksen sekä sijoitetun pääoman tuottoprosentin tunnusluvuilla. Yrityksen käyttökate vertaillaan niin oikaistun tuloksen kuin virallisen tuloksen kannalta. Kuviossa 13 nähdään case-yrityksen käyttökateet. Käyttökate kertoo miten paljon yrityksen liikevaihdosta jää, kun siitä on vähennetty yrityksen toimintakulut. WRK ravintola pylväs kertoo yrityksen ravintolatoiminnan käyttökateen, kun taas pylväs WRK kuvaa koko yrityksen liiketoiminnan käyttökateen. Oikaistusta tuloslaskelmasta saadaan suoraan ravintolatoiminnan käyttökate, kun taas yrityksen koko liiketoiminnan käyttökate lasketaan lisäämällä virallisen tuloslaskelman liiketoiminnan tulokseen poistot. Käyttökate on hyvä kannattavuuden vertailutunnusluku, koska se huomioi ainoastaan yrityksen liiketoiminnan, jättäen ulkopuolelle niin investointien poistot kuin arvonalentumisetkin. Ravintolatoiminnan käyttökateissa ei ole suuria eroja tapahtunut vertailuvuosina, vaan liiketoiminta on ollut vakaata. Käyttökateprosentti on noussut vuoden 2014 arvosta 28,1 %, arvoon 29,5 % vuonna 2018. Koko yrityksen käyttökateessa on ollut enemmän hajoavaisuuksia. Vuosina 2014, 2015 ja 2018 sijoitustoiminnan vaikutus yrityksen toimintaan on ollut suurimmillaan. Vuodesta 2017 vuoteen 2018 yrityksen käyttökate laskenut jopa 10 prosenttiyksikköä. Yhtenä syynä käyttökateen laskuun on ollut suurentuneet henkilöstökulut.

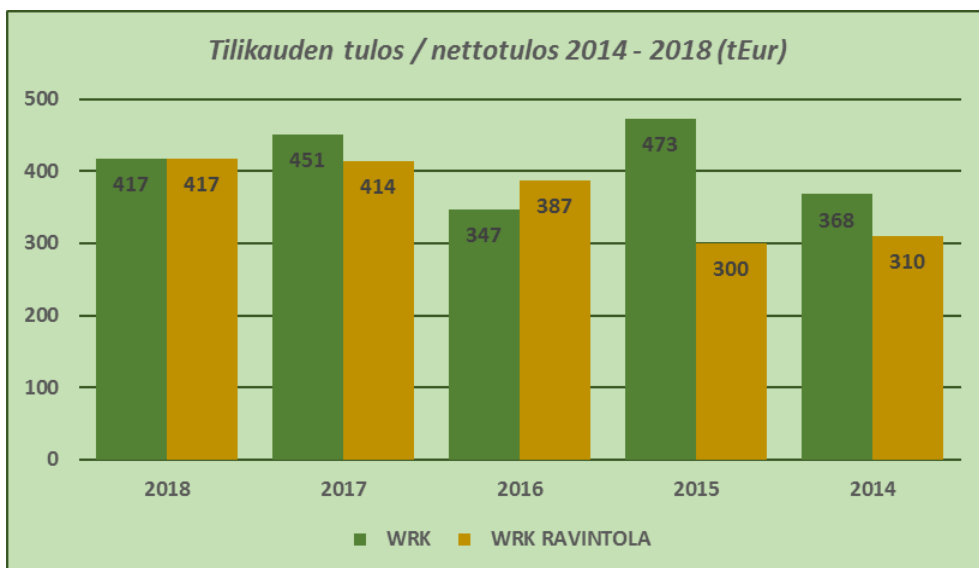
Toimialan käyttökateen mediaaniin verrattuna yrityksen käyttökate on hyvin vahvalla pohjalla. Toimialan käyttökate on vertailuvuosina liikkunut viiden sekä kuuden prosentin välillä. Vuoden 2016 arvosta 6,3 %, käyttökateen kehitys on ollut

laskusuuntaista. Toimialan käyttökateprosentin ohjearvo on 5 – 15 %. Myös toimialan ohjearvoon verrattuna case-yrityksen käyttökatteiden arvot ovat olleet hyviä.

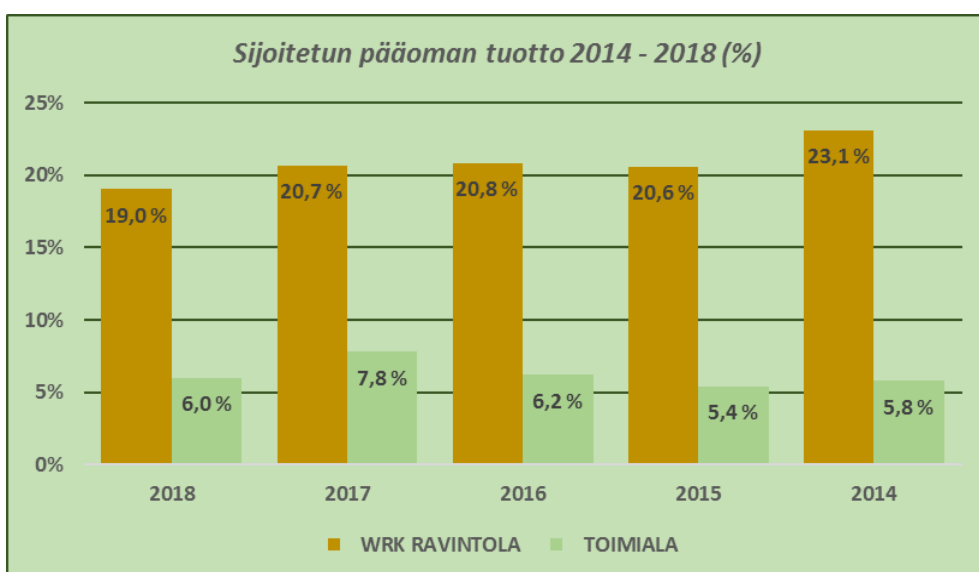
Kuvio 13. Case-yrityksen käyttökateprosentti sekä toimialan mediaani.

Kuviossa 14 esitetään case-yrityksen virallisen tuloslaskelman tilikauden tulos sekä oikaistun tuloslaskelman nettotulos. Kuvion tarkoituksena on tuoda esiin, millainen vaikutus tuloksen muodostumisen suhteen on, kun siitä korjataan pois liiketoimintaan kuulumattomat erät. Vuoden 2018 tulos 417 000 € on täysin sama niin virallisen kuin oikaistunkin tuloslaskelman mukaan. Vaikka yrityksen liikevaihto verrattuna ravintolatoiminnan liikevaihtoon oli vuonna 2018 huomattavasti suurempi, se ei tuonut eroavaisuutta tulokseen. Tähän syynä on se, että sijoitustoimintaan liittyvät tuotot ja kulut olivat yhtä suuret. Vuoden 2015 osalta tilikauden tuloksen ja nettotuloksen ero on suurimmillaan, 173 000 €. Kyseisenä vuonna sijoitustoiminnan vaikutus yrityksen tuloksen muodostumiseen on ollut suurimmillaan. Vuosina 2014 ja 2015 yrityksen ravintolatoiminnan tulos on ollut noin 300 000 € ja sen jälkeen tulos on kasvanut vuoteen 2018 mennessä reilun 100 000 €. Tulokset ovat suoraan verrannollisia liikevaihtoon. Yrityksen tilikauden tulos parhaimmillaan oli 473 000 € vuonna 2015, jolloin myös yrityksen liikevaihto oli korkeimmillaan.

Kuvio 14. Case-yrityksen yritystoiminnan tulos sekä ravintolatoiminnan nettotulos.

Kuviossa 15 nähdään sijoitetun pääoman tuotto prosentti, joka kertoo, mikä on yrityksen kyky tuottaa tuottoa siihen sijoitetulle pääomalle. Prosenttia laskettaessa käytettiin oikaistun tuloslaskelman nettotulosta, jolloin tuotosta jätettiin pois sijoitustoiminta. Sijoitustoiminta jätettiin pois tuotto-%:n laskennasta koska sijoitustoiminta on useasti hyvin epävakaa. Huomioimalla ainoastaan ravintolatoiminta, saadaan huomattavasti todenmukaisempi kuva yritystoiminnan kyvystä tuottaa pääomalle tuottoa.

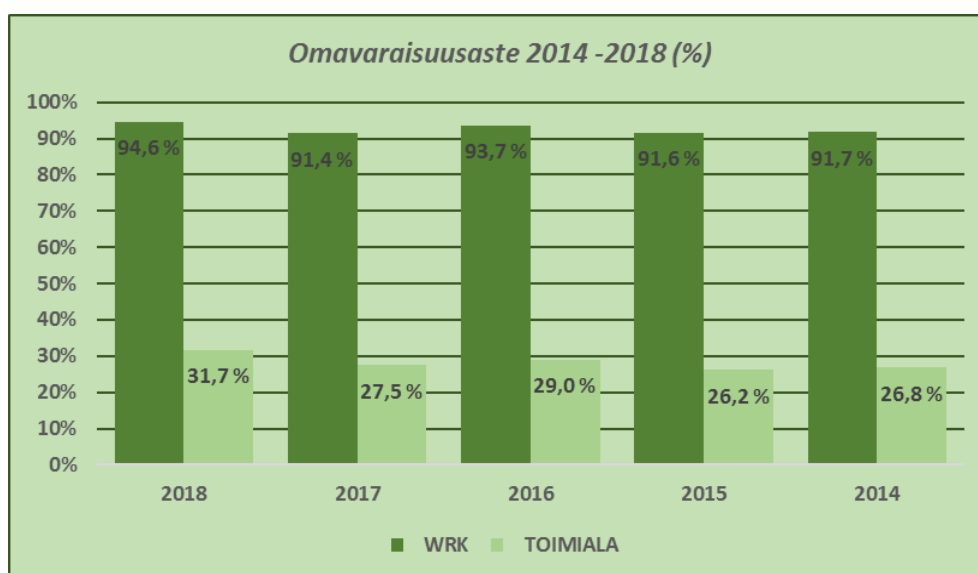

Kuvio 15. Case-yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti sekä toimialan vastaava mediaani.

Sijoitetun pääoman tuotto prosentti on ollut hyvin tasainen, mutta kuitenkin hieman laskusuuntainen. Vuodesta 2014 vuoteen 2018 arvo on laskenut neljä prosenttiyksikköä 23,1 %:sta 19,0 %:iin. Vaihtelut ovat hyvin pieniä ja johtuvat pääasiassa oman pääoman hienoisesta kasvusta. Kuitenkin toimialaan sekä ohjearvoihin verrattuna sijoitetun pääoman tuotto prosenttia voidaan pitää erinomaisena. Toimialan prosentit ovat liikkuneet 5,5 %:n sekä 7,8 %:n välillä jääden ohjearvojen määritysten mukaan tasolle hyvä.

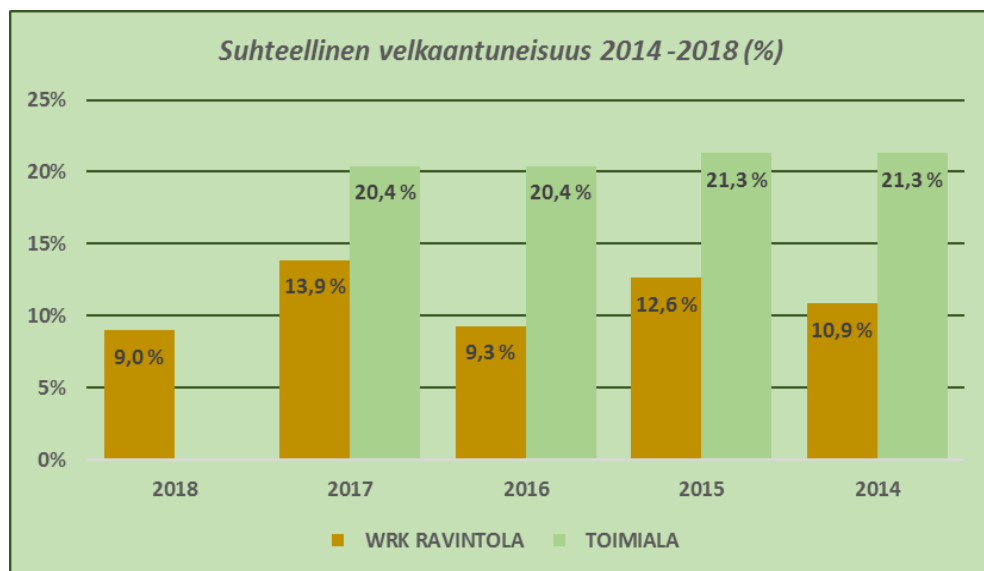
7.4 Vakavaraisuus

Case-yrityksen vakavaraisuuden arvioimisen apuvälineiksi valittiin tunnusluvuista omavaraisuusaste sekä suhteellinen velkaantuneisuusaste. Omavaraisuusaste on laskettu oikaistun taseen arvoista. Kuvio 16 on huomattavissa, että yrityksen varallisuudesta on yli 90 prosenttia rahoitettu omalla pääomalla, joten yrityksen omavaraisuusaste on erittäin hyvällä tasolla. Yrityksen maksukyvyttömyys sekä konkurssiriski on lähes olematon koska varallisuus riittää kattamaan mahdolliset tulevat tappiot. Omavaraisuusaste on pysynyt vertailuvuosien aikana hyvin vakaana. Toimialan omavaraisuus on ohjeellisen omavaraisuusasteikon mukaan tyydyttävällä tasolla. Vertailuvuosina toimialan mediaani on ollut korkeimmillaan vuonna 2018 jolloin aste on noussut yli 30 %:n, arvoon 31,7 %.

Kuvio 16. Case-yrityksen omavaraisuusaste sekä toimialan vastaava mediaani.

Case-yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus on laskettu vertaamalla vierasta pääomaa oikaistun tuloslaskelman liikevaihtoon. Näin on saatu arvo, joka kertoo yrityksen ravintolatoiminnan tuottojen riittävydestä luottojen hoitoon eli suhteellisen velkaantumisasteen. Kuviosta 17 nähdään, että yritys on vuonna 2017 kasvattanut rahoituslaitoslainojaan, jolloin velkaantumisaste on noussut 13,9 %:iin vuoden 2016 arvosta 9,3 %. Vuoteen 2018 vieraan pääoman määrä on laskenut ja liikevaihto noussut, joten suhteellinen velkaantuneisuuskin on laskenut 9,0 %:iin. Yrityksen suhteellinen velkaantuneisuusaste olisi vielä matalampi, jos vertailuliikevaihtona olisikin käytetty virallisen tuloksen liikevaihtoa. Syynä tähän on se, että virallisen eli koko ravintolatoiminnan liikevaihto oli huomattavasti ravintolaliiketoimintaa suurempi. Suhteellisen velkaantuneisuuden ohjearvojen mukaan niin case-yrityksen kuin toimialankin velkaantuneisuusaste on hyvä. Toimialan velkaantumisaste on vertailuvuosina ollut hieman päälle 20 %:n.

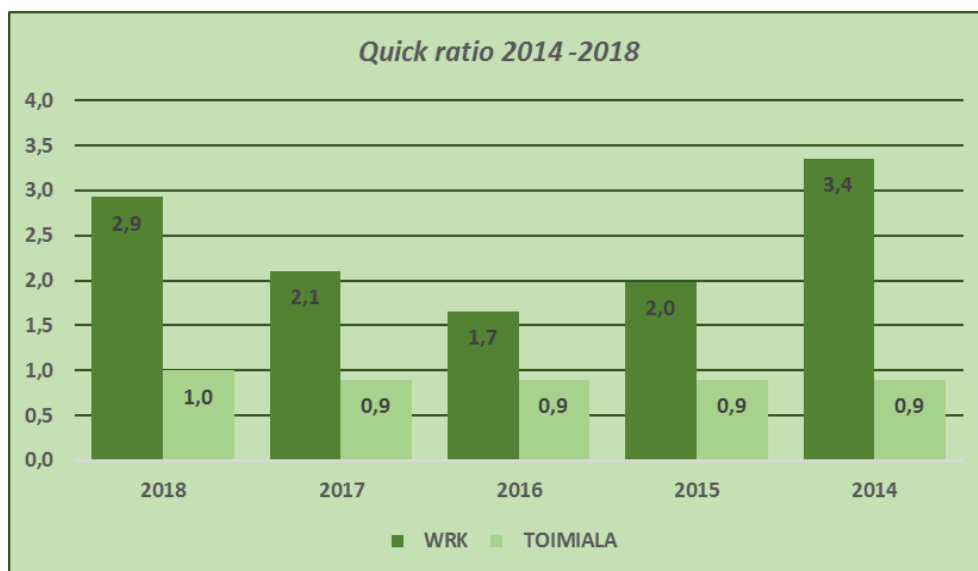

Kuvio 17. Case-yrityksen suhteellinen velkaantuneisuus sekä toimialan vastaava mediaani.

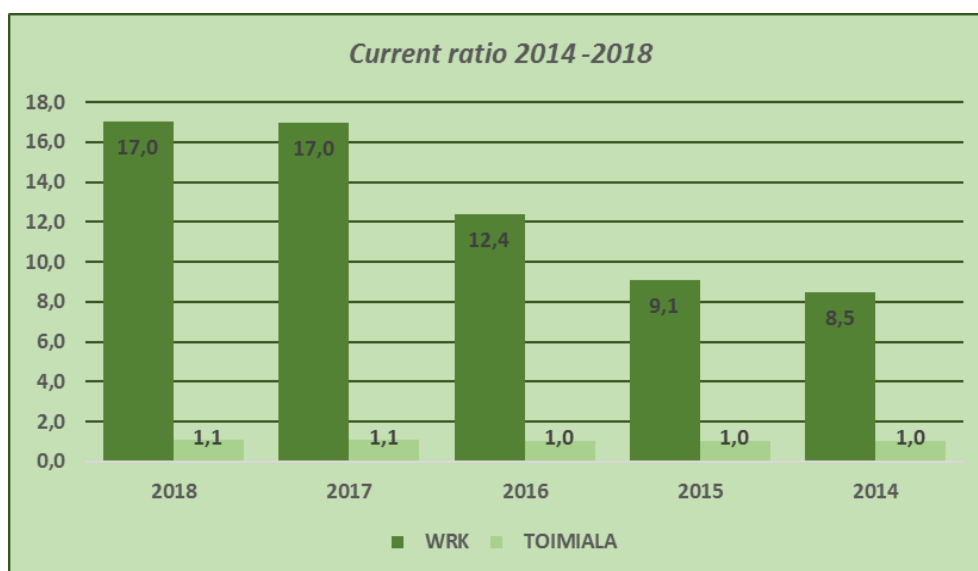
7.5 Maksuvalmius

Case-yrityksen maksuvalmiutta tarkastellessa tutkitaan maksuvalmiuden tunnuslukuja quick ratio, kuvio 18 sekä current ratio, kuvio 19. Quick ration ohjearvo hyvälle on 1. Se tarkoittaa, että yrityksen rahoitusomaisuus riittää kattamaan yrityksen lyhytaikaiset velat. Vuonna 2014 yrityksen quick ratio on ollut korkeimmillaan, arvossa 3,4.

Seuraavana vuotena arvo oli tippunut kolmasosan ja jatkoi laskuaan vielä vuoteen 2016 arvoon 1,7 kunnes kääntyi taas nousuun. Muutosten trendi on perusteltavissa yrityksen rahoitusomaisuuden määrän muutoksella. Toimialan quick ratio vuosina 2014 – 2017 on ollut aivan hyvän ohjearvon tuntumassa arvolla 0,9 ja vuonna 2018 pienen nousun takia saavutti arvon 1.

Kuvio 18. Case-yrityksen sekä toimialan quick ratio.

Kuvio 19. Case-yrityksen sekä toimialan current ratio.

Case-yrityksen current ratio ei anna todellista kuvaa yrityksen maksuvalmiudesta. Current ratio huomioi yrityksen varallisuuteen myös vaihto-omaisuuden. Yrityksen

vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista ja näiden muuttaminen rahaksi ei ole helppoa. Teoriassa kuitenkin yrityksen vuoden 2018 kertoo, että vaihto- ja rahoitusomaisuus riittäisi lyhytaikaisten velkojen maksuun 17 kertaisesti. Current ratio on vertailuvuosina ollut kasvusuuntainen ja kasvu selittyy yrityksen vaihto-omaisuuden määrän kasvulla. Hyvän ohjearvona current ratiolle on 2. Toimialan mediaani ei vertailuvuosina ole tavoittanut hyvän rajaa vaan on jäänyt noin yhteen.

7.6 Johtopäätökset

Tutkimuksessa tarkasteltiin kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukujen avulla yrityksen taloudellista tilannetta vuosina 2014 – 2018. Yrityksen ravintolatoiminnan liikevaihto on ollut noususuuntainen vertailuvuosien aikana. Toimialaan verrattuna yritys on ravintolatoiminnallaan pyörittänyt noin viisinkertaista liikevaihtoa. Liikevaihtoon lisää kasvua tuo yrityksen sijoitustoiminta ja sen muutokset. Toimialan käyttökatteen liikkuaessa 5 prosentin luokassa, on case-yrityksen ravintolatoiminnan käyttökatte 30 prosentin luokkaa. Näillä tunnusluvuilla voidaan todeta, että yritys pyörittää erinomaisen kannattavaa liiketoimintaa. Ravintolatoiminnan nettotulos on vuosi vuodelta kasvanut tasaisesti. Yrityksen sijoitetun pääoman tuottoprosentti on erittäin hyvällä tasolla. Prosentissa on havaittavissa hienoista laskua mikä selittyy yritykseen kertyneillä voittovaroilla.

Yrityksen vakavaraisuuden tunnusluvut kertovat hyvästä rahoitusrakenteesta. Yrityksen pääomasta yli 90 prosenttia koostuu omasta pääomasta. Omavaraisuusaste vuonna 2018 oli 94,6 prosenttia. Toimialan yrityksistä vain noin neljännes ylittää yli 90 prosentin omavaraisuusasteeseen. Vieraan pääoman suhde liiketoimintaan on pieni, jopa alle 10 prosenttia, joten yrityksen kyky selvitä pitkän aikavälin maksuvelvoitteistaan on hyvä.

Tarkastellessa yrityksen maksuvalmiutta eli kykyä selvitä lyhyen aikavälin maksuvelvoitteista voidaan jatkaa toteamalla, että yrityksen maksuvalmius on erittäin hyvä. Quick ratio, mikä case-yrityksen toiminnassa on parempi maksuvalmiuden tunnusluku, kertoo, että yrityksen rahoitusomaisuus riittää moninkertaisesti kattamaan lyhytaikaiset velat.

8 YHTEENVETO

Tutkimuksen tarkoituksena oli analysoida case-yrityksen tämän hetkistä taloudellista tilannetta sekä vertailla yrityksen taloudellisen tilanteen kehitystä vuosina 2014 -2018. Tarkoituksena oli perehtyä yrityksen kannattavuuteen, vakavaraisuuteen sekä maksuvalmiuteen. Kannattavuutta analysoitiin vertaamalla yrityksen tulosta liikevaihtoon sekä pääomaan. Vakavaraisuutta eli rahoitusrakennetta analysoitiin vertaamalla oman pääoman osuutta yrityksen koko pääomaan sekä vieraan pääomaan suhdetta liiketoimintaan. Maksuvalmiuden analysointi toteutettiin suhteuttamalla yrityksen rahavarat lyhytaikaisiin velkoihin. Tutkimuksen tarkoituksena oli myös vertailla yrityksen tunnuslukuja toimialan mediaaneihin.

Ennen tutkimuksen aloitusta perehdyttiin tilinpäätöksen sisältöön ja sen merkitykseen yrityksen informaation lähteenä. Tilinpäätöksen sisällön tunteminen on avainasemassa, kun tarkoituksena on tulkita yrityksen taloudellista tilannetta tilinpäätöstietojen pohjalta. Tutkimuksen suorittamisen kannalta tärkeää oli myös tiedostaa tilinpäätösanalyysin mahdollisuudet ja haasteet sekä tutustua erilaisiin analyysimenetelmiin. Analysointeja tehdessä tulee useasti vastaan tilanne, jolloin tilinpäätöksen tietoja tulisi oikaista. Oikaisun tarkoituksena on eliminoida erät, jotka eivät varsinaisesti kuulu yrityksen toimintaa ja ovat satunnaisia tai kertaluonteisia eriä. Näihin oikaisuperiaatteisiin ja ohjeistuksiin tutustuttiin ja käytiin kohta kohdalta läpi oikaistun tuloslaskelman ja taseen sisältöä. Tutkimuksessa käytettyyn tunnuslukuanalyysimenetelmään perehdyttiin ja yksityiskohtaisesti käytiin läpi tutkimukseen valittuja tunnuslukuja.

Yrityksen tilinpäätöksistä vuosilta 2014-2018 päädyttiin laatimaan oikaistut tuloslaskelma ja tase. Yrityksen liikevaihto piti sisällään hyvin paljon sijoitustoimintaa, joten todettiin, että nämä tuotot ja kulut olisi tarpeen siirtää eli oikaista pois vaikuttamasta yrityksen tuloksen muodostumiseen. Oikaisutoimenpiteiden jälkeen laskettiin kannattavuuden, vakavaraisuuden ja maksuvalmiuden tunnuslukuja. Tunnuslukujen laskennan jälkeen olikin havaittavissa, miten suuri oikaisutoimenpiteiden vaikutus oli esimerkiksi yrityksen käyttökatteeseen. Tunnuslukuja vertailtiin toimialan mediaaneihin, jotta saatiin kuva siitä, mikä on yrityksen tilanne verrattuna toimialan muihin yrityksiin.

Tutkimuksen tuloksena todettiin, että yrityksen taloudellinen tilanne on hyvä. Tutkimusongelmaan saatiin ratkaisu. Niin yrityksen kannattavuus, vakavaraisuus kuin maksukykykin ovat huomattavasti paremmat kuin toimialan mediaanit. Yritys on toiminut jo vuosia kannattavasti ja kasvattanut omaa pääomaansa kertyneillä voittovaroilla. Yrityksellä riittää maksukykyä esimerkiksi isojen liiketoimintamuutosten tai -laajennusten rahoitukseen.

Yrityksen on mahdollisuus myös tulevaisuudessa käyttää hyväkseen tunnuslukulaskeutuspohjaa, jota tässä tutkimuksessa on käytetty. Jatkossa yrityksen toimialavertailua voisikin hieman kehittää. Tutkimuksen edetessä tuli eteen asioita, miten toimialavertailua olisi voinut tehdä toisin. Vertailukohteina tässä tutkimuksessa oli Suomen ravintolatoimialalla toimivat yritykset. Tutkimuskohteita voisi tarkentaa ja valita joukkoon ainoastaan ruokaravintoloita, joilla on takanaan jo useampia toimintavuosia. Toisena tutkimusvaihtoehtona olisi luoda kilpailuanalyysi. Vertailuun valittaisiin muutamia ravintoloita, joiden toimintamalli sekä toimintaympäristö olisivat mahdollisimman samanlaiset. Tällaisella tutkimuksella saadut tulokset kertoisivat paremmin yrityksen tilanteesta kilpailijoihin nähden.

Tutkimuksen suorittamisen aikataulu oli tiukka mutta toteutus valmistui ajallaan. Tunnuslukujen analysoiminen oli case-yrityksen osalta melko yksinkertaista, koska toiminta on vertailuvuosina ollut hyvinkin tasaista. Tasaisuus aiheutti sen, että tunnuslukujen arvojen vaihtelua ei juurikaan ollut. Syy- ja seuraussuhteiden analysointiin ei tässä tutkimuksessa juurikaan ollut tarvetta.

LÄHTEET

Accountint Tools www-sivut 2019. Financial statement analysis. Viitattu 29.4.2019. <https://www.accountingtools.com/articles/2017/5/14/financial-statement-analysis>

Alma Talent tietopalvelu www-sivut. Tunnuslukuopas. Viitattu 20.4.2019. <https://www.almatalent.fi/tietopalvelut/tunnuslukuopas>

Hertsi, A 2018. Ravintola-alan kannattavuus vaarantuu taas. Kauppalehti. Viitattu 15.5.2019. <https://www.kauppalehti.fi/uutiset/ravintola-alan-kannattavuus-vaarantuu-taas/7a2cb9b6-3df2-4f48-af29-63fabb88ae49>

Hirsjärvi, S. & Sinivuori, E. 2009. Tutki ja kirjoita. 15. uud. painos. Helsinki: Tammi

Ihantola, E-M. & Leppänen P. 2018. Yrityksen kirjanpito: liiketapahtumista tilinpäätökseen. 4. laitos, 1. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Jyväskylän yliopisto www-sivut 2014. Menetelmäpolkuja humanisteille. Viitattu 30.4.2019. <https://koppa.jyu.fi/avoimet/hum/menetelmapolkuja>

Kaisanlahti, T. Leppiniemi, J. & Leppiniemi, R. 2017. Tilinpäätöksen tulkinta. 5. painos Helsinki: Alma Talent.

Kallunki, J. 2014. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Talentum.

Kananen, J. 2015. Opinnäytetyön kirjoittajan opas: Näin kirjoitan opinnäytetyön tai pro gradun alusta loppuun. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu.

Kirjanpitoasetus 1997. 30.12.1997/1339 muutoksineen. Viitattu 22.3.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971339>

Kirjanpitolaki 1997. 30.12.1997/1336 muutoksineen. Viitattu 22.3.2019. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1997/19971336>

Laitinen, T. 2014. Yrityksen maksukyky: Arviointi ja ennakointi. Helsinki: KHT-Media.

Leavy, P. 2017. Research design: Quantitative, qualitative, mixed methods, arts-based, and community-based participatory research approaches. New York; London: The Guilford Press

Leppiniemi, J. & Kykkänen, T. 2015. Kirjanpito, tilinpäätös ja tilinpäätöksen tulkinta. 9. uudistettu painos. Helsinki. Talentum Media Oy.

Matkailu ja ravintolapalvelut Mara ry. 2019. Matkailu- ja ravintola-alan suhdannekatsaus 2/2018. Viitattu 15.5.2019. https://mara.fi/site/attachments/Alan_n_kym_t_2_2018.pdf

Niskanen, J. & Niskanen, M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Salmi, I. 2015. Mitä Tilinpäätös Kertoo. 8.–9. painos. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Toivio, A 2010. Analyysilla kokonaiskuva yrityksestä. Tilisanomat 1/2010. Viitattu 29.4.2019. <https://tilisanomat.fi/>.

Yritystutkimus ry 2017. Yritystutkimuksen Tilinpäätösanalyysi. 10. korjattu painos. Helsinki: Gaudeamus Helsinki University Press.

LIITE 1

KULULAJIKOHTAISEN TULOSLASKELMAN OIKAISU**LIKEVAIHTO**

Liiketoiminnan muut tuotot			+	_____
LIIKETOIMINNAN TUOTO YHTEENSÄ				_____
Aine- ja tarvikekäyttö		_____		
Ulkopuoliset palvelut	+	_____		
Henkilöstökulut	+	_____		
Laskennallinen palkkorjaus	+	_____		
Liiketoiminnan muut kulut	+	_____		
Valmisteveraston lisäys / vähennys	+/-	_____	-	_____

KÄYTTÖKATE

Suunnitelman mukaiset poistot			-	_____
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä			-	_____
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset			-	_____

LIKETULOS

Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista			+	_____
Muut korko- ja rahoitustuotot			+	_____
Korkokulut ja muut rahoituskulut			-	_____
Kurssierot			+/-	_____
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset			-	_____
Välittömät verot			-	_____

NETTOTULOS

Satunnaiset tuotot			+	_____
Satunnaiset kulut			-	_____
Konserniavustus			+/-	_____

KOKONAISTULOS

Poistoeron lisäys/vähennys			-/+	_____
Verotusperusteisten varausten lisäys/vähennys			-/+	_____
Laskennallinen palkkorjaus			+	_____
Käyvän arvon muutokset			+/-	_____
Muut tuloksen oikaisut			+/-	_____

TILIKAUDEN TULOS

LIITE 2

TASEEN OIKAISU**PYSYVÄT VASTAAVAT**

Kehittämismenot
Liikearvo
Muut aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Maa- ja vesialueet
Rakennukset ja rakennelmat
Koneet ja kalusto
Muut aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Sisäiset osakkeet ja osuudet
Muut osakkeet ja osuudet
Sisäiset saamiset
Muut saamiset ja sijoitukset

Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä**Leasingomaisuus****VAIHTUVAT VASTAAVAT**

Aineet ja tarvikkeet
Keskeneräiset tuotteet
Valmiit tuotteet
Muu vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus yhteensä

Myyntisaamiset
Sisäiset myyntisaamiset
Muut sisäiset saamiset
Muut saamiset

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä**Rahat ja rahoitusarvopaperit****VASTAAVAA YHTEENSÄ****OMA PÄÄOMA**

Osake- tai muu peruspääoma
Ylikurssi-, vara- ja arvonorotusrahasto
Käyvän arvon rahasto
Muut rahastot
Kertyneet voittovarot
Tilikauden tulos
Pääomalainat

Taseen oma pääoma yhteensä

Poistoero
Verotusperusteiset varaukset

Poistoero ja varaukset yhteensä**Oman pääoman oikaisut****Oikaistu oma pääoma yhteensä****VIERAS PÄÄOMA**

Pääomalainat
Lainat rahoituslaitoksilta
Takaisinlainat työeläkevakuutus-
laitoksilta
Saadut ennakot
Sisäiset velat
Muut pitkäaikaiset velat

Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä**Laskennallinen verovelka****Pakolliset varaukset****Leasingvastuut**

Korolliset lyhytaikaiset velat
Saadut ennakot
Ostovelat
Sisäiset ostovelat
Muut sisäiset korolliset velat
Muut sisäiset korottomat velat
Muut korottomat lyhytaikaiset velat

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä**Oikaistu vieras pääoma yhteensä****VASTATTAVAA YHTEENSÄ**

LIITE 3

TULOSLASKELMA WANHAN RAUMAN KELLARI

	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
LIKEVAIHTO	2857	2035	1854	3187	2984
Liiketoiminnan muut tuotot	29	25	30	20	9
Ostot tilikauden aikana	-1575	-1083	-964	-2449	-1879
Varastojen muutos	6	347	284	558	50
Ulkopuoliset palvelut					-4
Palkat ja palkkiot	-464	-434	-431	-416	-411
Eläkekulut	-103	-90	-90	-87	-81
Muut henkilösivukulut	-14	-13	-19	-18	-18
Suunnitelman mukaiset poistot	-25	-27	-30	-32	-37
Liiketoiminnan muut kulut	-192	-197	-200	-173	-154
LIIKETOIMINNAN TULOS	519	563	434	590	459
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista					2
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-1	-1	-2	0	0
TULOS ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	518	562	432	590	461
TULOS ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	518	562	432	590	461
Tuloverot	-101	-111	-85	-117	-93
TILIKAUDEN TULOS	417	451	347	473	368

LIITE 4

TASE WANHAN RAUMAN KELLARI OY

	<u>2018</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
VASTAAVA					
PYSVÄT VASTAAVAT					
Aineettomat hyödykkeet					
Aineelliset hyödykkeet					
Maa- ja vesialueet	48	48	48	48	48
Rakennukset ja rakennelmat	392	409	428	447	468
Koneet ja kalusto	28	30	37	40	51
Muut aineelliset hyödykkeet	5	5	2	2	2
Sijoitukset					
Muut osakkeet ja osuudet	18	18	18	18	18
Muut saamiset	15	14	14	14	14
VAIHTUVAT VASTAAVAT					
Vaihto-omaisuus					
Aineet ja tarvikkeet	2060	2054	1707	1423	865
Pitkäaikaiset saamiset					
Lyhytaikaiset saamiset					
Myyntisaamiset	15	16	24	23	16
Muut saamiset	4	4	4	4	4
Siirtosaamiset	1	27	12	4	14
Rahoitusarvopaperit					
Rahat ja pankkisaamiset	407	244	224	365	530
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2993	2869	2518	2388	2030
VASTATTAVAA					
OMA PÄÄOMA					
Osake-, osuus tai muu pääoma	3	3	3	3	3
Edellisten tilikausien tulos	2411	2168	2010	1713	1494
Tilikauden tulos	417	451	347	473	368
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ					
PAKOLLISET VARAUKSET					
VIERAS PÄÄOMA					
Pitkäaikainen vieras pääoma					
Lyhytaikainen vieras pääoma					
Lainat rahoituslaitoksilta	17	108			
Ostovelat	23	29	41	49	18
Muut velat	59	59	69	72	101
Siirtovelat	64	50	49	79	49
pyöritys korjaus		1		-1	
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2994	2869	2519	2388	2033